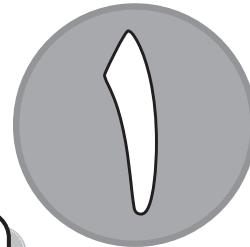

صبح جمعه
۱۴۰۲/۱۰/۱

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۱ دی ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید	مجموعاً دانشآموزان در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱		
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱		
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱		

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نام شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۵۱	۵۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۵۶	۶۰	۵
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

سؤالهای امتحانی نیمسال اول در سایت کانون

همه‌ساله در زمان امتحانات مدارس، پربازدیدترین روزهای سایت کانون را شاهد هستیم، یکی از دلایل آن وجود سوالهای جدید امتحانی مدارس برتر از سراسر کشور است. بسیاری از این سوالات امتحانی همراه با پاسخ تشریحی است و برای همه دانشآموزان کانونی و غیرکانونی قابل استفاده است.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کربیمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هونم نمازی، محمد حسین یگانه
جامعه‌شناسی	امیرمهدي افشار، ريحانه اميني، آزيتا بيدهقي، كوثر شاهحسيني، فاطمه صفری، حبيبه محبی، سید محمد مدنی دیناني
روان‌شناسي	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجمی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضائی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصور‌خاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علی آق‌جانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	محمد آقا صالح، پرگل رحیمی، سیما جعفرزاده صابری، محمد رضائی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژاد‌نچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین سجادی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملامضانی، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسینی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاهحسینی	کوثر شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسي	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاده‌سنگره، فرهاد علی نژاد	—	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلات‌عربی	ستد محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	علیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیما جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهندی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور‌خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آراء	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

الگوهای خطی
(مدل سازی و دنباله)
صفحه های ۴۵ تا ۶۰

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر جدول زیر، هزینه گاز مصرفی بر اساس طبقات میزان مصرف را نشان دهد، تابع مدل سازی محاسبه بهای گاز مصرفی کدام است؟

متوجه مکعب	$0 \leq x < 30$	$30 \leq x < 45$	$x \geq 45$
هزینه هر متوجه مکعب (ریال)	۱۰۰	۱۱۵	۱۴۰

$$f(x) = \begin{cases} 100x, & 0 \leq x < 30 \\ 115x, & 30 \leq x < 45 \\ 140x, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100, & 0 \leq x < 30 \\ 115, & 30 \leq x < 45 \\ 140, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100x, & 0 \leq x < 30 \\ 215x, & 30 \leq x < 45 \\ 355x, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۴)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100, & 0 \leq x < 30 \\ 215, & 30 \leq x < 45 \\ 355, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۳)$$

۲- دنباله حاصل از مجموع اعداد هر سطر در مثلث خیام، a_n است. اگر «مجموع اعداد سطر دهم = $\frac{1}{6} - k^2$ باشد، حاصل a_{k+1} کدام است؟

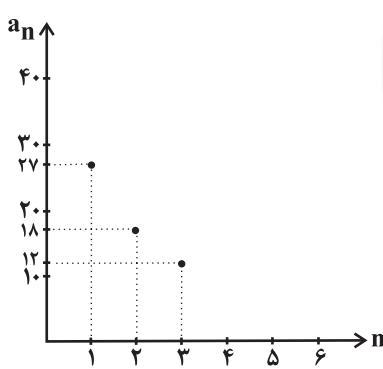
۸ (۴)

۱۶ (۳)

۴ (۲)

۳۲ (۱)

۳- اگر نمودار زیر مربوط به یک دنباله باشد، رابطه بازگشتی این دنباله کدام می تواند باشد؟

$$a_{n-1} = \frac{1}{2} a_n \quad (۱)$$

$$a_{n+1} = \frac{2}{3} a_n \quad (۲)$$

$$a_n = \frac{3}{4} a_{n-1} \quad (۳)$$

$$a_{n+1} = \frac{1}{3} a_n \quad (۴)$$

۴- در دنبالهای داریم: $t_{n+1} = 2t_n - n + 1$ و جمله دهم این دنباله برابر ۱۰۰ است، جمله یازدهم چقدر از جمله نهم بزرگتر است؟

۱۴۲ (۴)

۱۳۷ (۳)

۱۲۱ (۲)

۱۱۵ (۱)

۵- با توجه به رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \begin{cases} a_n + k, & \text{مضرب } ۳ \text{ باشد} \\ \frac{a_n}{2}, & \text{مضرب } ۳ \text{ نباشد} \end{cases}$ کدام است؟

$\frac{3}{8} (۴)$

$\frac{3}{4} (۳)$

$\frac{1}{2} (۲)$

۲ (۱)

دو سؤال ساده: در هر آزمون در هر درس و از هر ۱۰ سؤال دو سؤال ساده‌تر در کارنامه برای شما مشخص می‌شوند. دو سؤال ساده‌تر، سؤال‌هایی هستند که تعداد زیادی از دانش آموزان به آن‌ها درست پاسخ داده‌اند. این سؤالات را خوب یاد بگیرید.

۶- هزینه مصرفی آببهاي يك منطقه طبق جدول مقابل محاسبه مي شود. به اين ترتيب طبقات مصرف (متر مکعب)

$0 \leq x < 8$	٦ / ٥
$8 \leq x < 16$	$a - b$
$16 \leq x < 24$	$5b - 7$
$24 \leq x < 32$	$b + 5$
$x \geq 32$	$a + 3b$

كه هزینه ماهانه هر مشترک برابر با حاصل ضرب مصرف آن مشترک در ماه در هزینه هر متر مکعب در آن طبقه مصرفی است. مصرف مشترکی در ماه ۳۰ متر مکعب است.

اگر او مصرف خود را ۳۰ درصد کاهش دهد، هزینه آببهاي او ٦ هزار تoman کمتر از

نصف هزینه قبل می شود. در صورتی که مصرف خود را ۵۰ درصد کاهش دهد، آببهاي

او ۱۶۸ هزار تoman کاهش می يابد. اگر مصرف اين مشترک ۱۰ متر مکعب افزایش يابد،

آببهاي او چند هزار تoman می شود؟

۵۲۸ (۴)

۴۸۸ (۳)

۴۷۲ (۲)

۴۳۶ (۱)

۷- با فرض اينكه جمله سوم دنباله بازگشتی $a_1 = k$ ، $a_{n+1} = \frac{1}{2}(a_n + \frac{k}{a_n})$ را مي دهد، مقدار تقریبي $\sqrt{k}$ برابر کدام گزینه است؟

$\frac{2}{3}$ (۴)

$\frac{5}{6}$ (۳)

$\frac{6}{7}$ (۲)

$\frac{3}{5}$ (۱)

۸- در دنباله بازگشتی $a_1 = \sqrt{2}$ و $a_{n+1} = 2[a_n] + \left[\frac{n}{2}\right]$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحيح است).

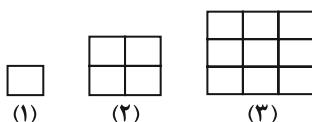
۶ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۵ (۱)

۹- با توجه به الگوي شكل مقابل، مجموع تعداد مربعهاي كوچك (هماندازه با مربع شكل (۱)) در مراحل چهارم و ششم کدام است؟

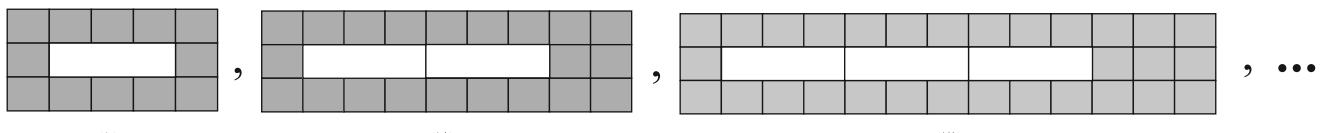
۵۴ (۲)

۶۱ (۴)

۵۲ (۱)

۴۱ (۳)

۱۰- با توجه به الگوي مقابل، در شكل ۲۰ آم نسبت تعداد کاشیهاي رنگی به تعداد کاشیهاي سفید کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

$\frac{179}{20}$ (۴)

$\frac{183}{20}$ (۳)

$\frac{9}{2}$ (۲)

۹ (۱)

تابع

صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

پاسخگویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- اگر $c = \frac{ac+b}{k}$ کدام است؟
 $f(x) = \{(3, c+b), (4, -\frac{1}{2}k), (5, -2a)\}$ تابع همانی و $g(x) = a(x-1)^2 + bx^2 + 5x + c$

$$\frac{5}{2} (۴)$$

$$\frac{3}{4} (۳)$$

$$-\frac{3}{2} (۲)$$

$$\frac{1}{2} (۱)$$

۱۲- اگر $\{f(۳, ۵), f(۴, ۲), f(۷, ۵), f(۶, ۰)\} = \{x^2 + 1\}$ باشد، تابع $D_g = \mathbb{R}$ با $g(x) = \frac{g}{f}$ کدام است؟

$$\{(3, 2), (4, 7/5), (7, 5), (6, 0)\} (۲)$$

$$\{(3, 2), (4, 8/5), (7, 10)\} (۱)$$

$$\{(3, 2/5), (4, 8/5), (7, 5), (6, 0)\} (۴)$$

$$\{(3, 2/5), (4, 7/5), (7, 7/5)\} (۳)$$

۱۳- با توجه به ویژگی‌های تابع ثابت و همانی کدام گزینه درست نیست؟

۱) نمودار تابع همانی با دامنه $\{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 2\}$ از مبدأ مختصات می‌گذرد.

۲) در تابع همانی f با دامنه $\mathbb{R}$ همواره رابطه $f(kx) = kf(x)$ برقرار است.

۳- اگر f تابعی ثابت و g تابع همانی با دامنه $\mathbb{R}$ باشند، محل تلاقی نمودار این دو تابع یک نقطه است.

۱۴- تابع f با دامنه $\mathbb{R}$ و ضابطه $f(x) = \begin{cases} \frac{a+x}{a-x} - \frac{a+4}{2a-2}, & x > 0 \\ ax^2 + bx, & x \leq 0 \end{cases}$ کدام است؟

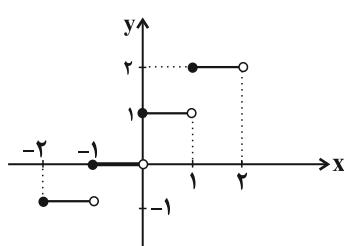
$$23 (۴)$$

$$18 (۳)$$

$$7 (۲)$$

$$-2 (۱)$$

۱۵- اگر نمودار تابع f به صورت زیر باشد، حاصل $A = \frac{f(\sqrt{2}-1)+f(1-\sqrt{3})}{[\pi-1]+[2]}$ کدام است؟ (نماد جزء صحیح است).

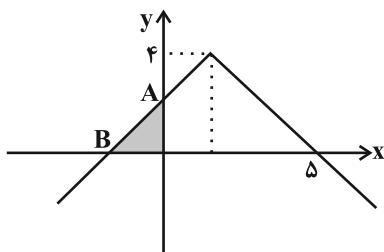
$$\frac{1}{3} (۱)$$

$$\frac{1}{4} (۲)$$

$$\frac{1}{2} (۳)$$

$$\frac{2}{5} (۴)$$

محل انجام محاسبات

۱۶- نمودار $y = -|x - \frac{b}{c}| + b$ به صورت زیر است. مساحت قسمت رنگی چقدر است؟

۳ (۲)

۲ / ۵ (۱)

۹ (۴)

۴ / ۵ (۳)

۱۷- در تابع علامت داریم: $\text{sign}(a) = 1$ و از طرفی معادله $x^3 - ax + a = 0$ دو ریشهٔ یکسان دارد. مقدار a کدام است؟

-۴ (۴)

-۳ (۳)

-۲ (۲)

-۱ (۱)

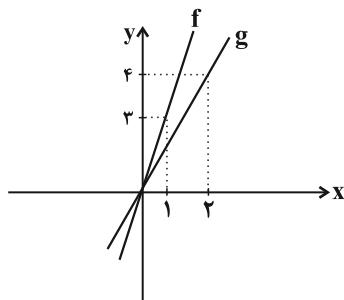
۱۸- اگر نمودار تابع با ضابطه $f(x) = x + [x]$ و دامنه $x < 0$ با خط $y = k$ هیچ برخوردی نداشته باشد، مقدار k کدام می‌تواند باشد؟

 $\frac{5}{2}$ (۴)

۲ (۳)

 $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)

۱۹- در شکل مقابل دو تابع خطی f و g رسم شده‌اند، ضابطهٔ تابع $h(x) = (f+g)(x)$ کدام است؟

$$h(x) = x^3 + 4x \quad (1)$$

$$h(x) = x^3 + x + 3 \quad (2)$$

$$h(x) = 5x \quad (3)$$

$$h(x) = 3x \quad (4)$$

۲۰- اگر $\{(-1, 5), (4, -3), (d, -3)\}$ باشد، چند مقدار $f - g = \{(a, b), (c, d)\}$ دو تابع باشند و $\{(-1, a), (b, 5), (2, c)\}$

ممکن برای d موجود است؟

۱ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳):
اختیارات شاعری (۱): زبانی
لفونشر، تضاد و متناقض نما
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه های ۴۸ تا ۶۵

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل یکم
(درس های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه های ۱۰ تا ۳۴

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک شناسی همه موارد درست است؛ به جز:

(۱) از نمونه های جریان ساده نویسی نثر در سبک عراقی «مرصاد العباد» را می توان نام برد که اثری است عارفانه و نویسنده آن نجم دایه است.

(۲) از نمونه های آثار منثور در قرن هشتم می توان به «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی و «اخلاق الاشراف» اثر عبید زاکانی اشاره کرد.

(۳) برخی آثار منثور مولانا عبارت اند از «فیه ما فیه»، «مکاتیب» و «مجالس سبعه» و جامی در «نفحات الانس» از عطار تقليد کرده است.

(۴) سعدی هم در سروdon غزل عاشقانه در کتاب «بوستان» سرآمد است و هم در ادبیات تعلیمی سخنگوی ضمیر خودآگاه ایرانی است.

۲۲- کدام گزینه درباره شعر قرن هشتم هجری صحیح است؟

(۱) با روی کار آمدن درباره ای ادب دوست، قصیده رونق گرفت.

(۲) مناطقی مثل خراسان همچنان در حکم مرکز ادبی این دوره به شمار می رفت.

(۳) زبان شعر جز در شعر شاعران ساخته، رو به سنتی نهاد.

(۴) تعصبات دینی حاکمان این دوره، مانع رشد عقاید مختلف می گردید.

۲۳- کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست هستند؟

(الف) سلمان ساوجی، از شاعران قرن هشتم، در غزل توجه خاصی به سعدی و حافظ داشت.

(ب) در دوره شاهزاد تیموری هنرمندان مورد حمایت او قرآن کریم و شاهنامه را با خط خوش و تصاویر زیبا آراستند.

(ج) از نخستین و مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر در قرن هفتم به قلم شمس قیس رازی نگاشته شد.

(د) عطاملک جوینی کتاب تاریخ جهان گشا را با استفاده از اطلاعاتی که طی سفرهایش و کارهای دیوانی به دست آورده بود، نوشت.

(ه) هر فصل از مثنوی «عشاق نامه»، اثر فخر الدین عراقی، به یکی از مباحث عرفانی اختصاص دارد و با تمثیل و حکایت به پایان می رسد.

(۱) الف - ب

(۲) ب - ه

(۳) ب - د

(۴) ج - د

۲۴- تعداد هجای هر کدام از اركان ابیات ... و ... یکسان است.

(الف) جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع

(ب) نازنینی چو تو پاکیزه دل و پاکنهاد

(ج) چون نور آن شمع چگل می درنیابد جان و دل

(د) به حسن خود تو شادی را بکن شاد

(۱) الف - ب

(۲) الف - ج

۲۵- تعداد پایه های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) همه شب می پزم سودا به بوی وعده فردا

(۲) همه دانند که من سبزه خط دارم دوست

(۳) چه کنم با که توان گفت که او

(۴) من اندر خور بندگی نیستم

۲۶- در چند بیت، آرایه «تشبیه» یافت می شود؟

(الف) ای جمله جهان به روی خوبت نگران

(ب) بین آن زلف اگر بر ماه مشکینت کمر باید

(ج) دوش چون در شکن طره شب چین دادند

(د) از خون من فرسنی هر دم نواله هجر

(ه) دهانش کرد عیب غنچه ظاهر

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

نسیم صبا بـوی عنبر گرفت
جهان نافـه مشک اذفر گرفت (اذفر: خوشبو)
چون شد چراغ روز شبانگاه زیر آب (تـف: گـرـما)
مـیـبلـرـزـد سـاقـ عـرـشـ اـزـ آـهـ صـورـآـوـایـ منـ

زـشتـ باـشـدـ کـهـ نـافـهـ لـافـ زـنـدـ
چـونـ عمرـ پـایـدارـ وـ فـلـکـ دـسـتـگـیرـ نـیـسـتـ
اـینـ هـمـهـ اـشـ عـارـیـهـ اـسـتـ اـشـ رـوـانـ مـنـ کـجـاـ
کـهـ جـزـ اوـ کـیـسـتـ کـهـ بـرـخـورـدـ زـ سـیـمـینـ بـدـنـشـ

(۳) ب - د   (۴) ج - د

جادـهـ خـودـ رـاـ نـسـازـیـ مـحـوـ درـ مـنـزـلـ چـراـ
خـورـشـیدـ مـومـیـاـیـ مـاهـ شـکـسـتـهـ اـسـتـ
بـوـدـیـمـ هـرـچـهـ بـوـدـیـمـ اوـ وـانـمـودـ مـاـ رـاـ
کـوـ عـارـفـیـ کـهـ قـوـلـ مـرـاـ تـرـجـمـانـ کـنـدـ؟

(۴) ب - د   (۳) ج - د

دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی»

- (۲) استعاره، کنایه، تشبيه
(۴) کنایه، پارادوکس، استعاره

ازـ وـعـدـهـ وـ عـيـدـ توـ پـرـ نـورـ وـ نـارـ بـادـ
درـ کـایـنـاتـ نـسـخـهـ سـوـدـ وـ زـيـانـ رـسـيدـ
زـلـفـ وـ روـيـ توـ درـ اـسـلامـ صـلـيـبـ وـ صـنـمـانـدـ
منـ نـدانـمـ رـوـزـ وـ شبـ باـ يـكـدـگـرـ چـونـ بـسـتـهـانـدـ

استاده است شمع و همان گرم رفتن است»

- (۲) تناسب، مجاز، تشخيص
(۴) مجاز، تضاد، واج آرایی

باـزـ آـمـدـیـ کـهـ دـیدـهـ مـشـتـاقـ بـرـ درـ اـسـتـ
کـسـیـ کـهـ بـرـ سـرـ کـوـبـتـ مـجاـورـیـ آـمـوـختـ
بـاـ هـمـهـ زـبـرـکـیـ بـهـ دـامـ اـفـتـادـ
وـرـ توـ قـبـولـ مـیـکـنـیـ بـاـ هـمـهـ نـقـصـ کـامـلـ

۲۷- در کدام گزینه، تشبيه به کار نرفته است؟

- (۱) بر آتش فکند از خم طره عود
(۲) بنفسه به برگ سمن برشکست
(۳) همسایگان ز تف دلم برکند شمع
(۴) تا که لرzan ساق من بر آهنین کرسی نشست

۲۸- در کدام ایيات، تشبيه به کار رفته است؟

- (الف) هر چهار زلف او مصاف زند
(ب) دل بر اميد وعده او چون توان نهاد
(ج) دوش ز چشم مردمان اشک به وام خواستم
(د) حسد از هیچ ندارم مگر از پیرهنش

(۱) الف - د   (۲) ب - ج

۲۹- تعداد تشبيه در کدام ایيات برابر است؟

- (الف) تا به کی بی مدعا چون شمع باید رفتنت
(ب) جام شراب مرهم دل های خسته است
(ج) در عالمی که با خود رنگی نبود ما را
(د) سیمرغ کوه قاف حقیقت کنون منم

(۱) الف - ب   (۲) ب - ج

۳۰- آرایه های بیت زیر کدام است؟

«خشـتـ زـیرـ سـرـ وـ بـرـ تـارـ هـفـتـ اـخـتـرـ پـایـ»

- (۱) تشبيه، پارادوکس، تشخيص
(۳) مجاز، تشخيص، تشبيه

۳۱- نوع «لف و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) جان و دل ولی و عدوی تو روز و شب
(۲) ای صاحبی که از رقم مهر و کین تو
(۳) صنم اندر بلد کفر پرستند و صلیب
(۴) زلف مشکین حلقه اش بر روی گلگون بسته اند

۳۲- آرایه های بیت زیر کدامند؟

«روـشـنـ دـلـانـ هـمـیـشـهـ سـفـرـ درـ وـطـنـ کـنـنـدـ»

- (۱) متنافق نما، تشبيه، واژه آرایی
(۳) استعاره، کنایه، پارادوکس

۳۳- کدام بیت، هیچ پایه آوایی مشترکی با سایر ایيات ندارد؟

- (۱) کاش آن به خشم رفتئ ما آشتی کنان
(۲) دگر نه عزم سیاحت کند نه یاد وطن
(۳) مرغ وحشی که می رمید از قید
(۴) لایق بندگی نیم بی هنری و قیمتی

۳۴- در کدام مصraig، تغییر کمیت صوت کوتاه مشهود نیست؟

- (۲) خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
 (۴) تیر هلاک ظاهر من در کمان توست

(۱) مخمور جام عشقem ساقی بدش را بی

(۳) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است

۳۵- در کدام ایات هر دو نوع تغییر کمیت صوت مشهود است؟

ز ابرو کمان کرده وز غمزه تیر
 که به یک شاهد اختصار کند
 بیاید ز جانت برآرد دمار
 یکیک نگر که بهر دو می فرستمت

(الف) چو آهوى مستان همه شيرگير

(ب) قاضى شهر عاشقان باید

(ج) مبادا که آن جادوی نابه کار

(د) این دردها که بر دل خاقانی آمده است

(۴) ج - د

(۳) الف - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۳۶- تعداد اختیارات شاعری زبانی در مقابل کدام بیت «درست» آمده است؟

کاب حیات در لب یاقوت فام اوست (دو حذف همزه - یک تغییر کمیت صوت)
 تو بر کناری و ما او فتاده در غرقاب (یک حذف همزه - دو تغییر کمیت صوت)
 هر جامه که عیار بپوشد کفن است آن (یک حذف همزه - یک تغییر کمیت صوت)
 سنگ سیه صورت نگین نپذیرد (یک حذف همزه - دو تغییر کمیت صوت)

(۱) بر مرگ دل خوش است در این واقعه مرا

(۲) کجا بای ای که تعنت کنی و طعنه زنی

(۳) سعدی سر سودای تو دارد نه سر خویش

(۴) طالب عشقی دلی چو موم به دست آر

۳۷- کدامیک از ایات زیر به مفهوم «هدایت خداوندی» اشاره دارد؟

مرا آتش کن و در عالم انداز
 رهم بنما و بر گمراهی ام بخش
 برآور امیدی که دارم به تو
 بیفزای در حش ر جهان ورا

(۱) الهی شعله شوقم فرزون ساز

(۲) الهی ذرهای آگاهی ام بخش

(۳) الهی چو امیدوارم به تو

(۴) الهی عفو کن گناه ورا

۳۸- مفهوم کلی بیت زیر با بیت کدام گزینه قرابت دارد؟

«چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش

(۱) هیچ کس از مستی سرشار من آگاه نیست

(۲) نالهها داریم و کس زین انجمن آگاه نیست

(۳) هیچ چشمی بی نقاپ از جلوه اش آگاه نیست

(۴) هیچ موجی از کنار این محیط آگاه نیست

۳۹- مفهوم ارائه شده در کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

نماند هیچ کس او ماند و بس
 با خدا باقی بود آن کز خدا مست آمد هست
 که چون ذات خدا باقی بماند عالم فانی
 که خدای تو بود باقی و باقی فانی
 بی فنا پادشاهی ملک بقا نتوان کرد

«کسی با او نه و او با همه کس

(۱) گفت آن کاین دم پذیرد کی بمیرد جان او

(۲) تقاضا می کند دور ابد پیوند دورانش

(۳) و آن زمان نیز نگردی ز بقا بی بهره

(۴) برو از خویش فنا شو به خدا باقی باش

۴۰- مفهوم کدام بیت با ایات سایر گزینه ها متفاوت است؟

پس سخن کوتاه باید والسلام
 در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
 که ندادند جز این تحفه به ما روز است
 کاین حال نیست زاهد عالی مقام را

(۱) درنیابد حال پخته هیچ خام

(۲) زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست

(۳) برو ای زاهد و بر دردکشان خرد مگیر

(۴) راز درون پرده ز رندان مست پرس

درس چهارم: کنش اجتماعی
درس پنجم: معنای زندگی
صفحه‌های ۳۲ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟
- اصطلاح جنگ‌های نامنظم اولین بار توسط چه کسی به کار برد شد؟
  - جنگ‌های نامنظم بر چه پایه استوار است؟
  - زیربنای پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان چیست؟
  - (۱) شهید صیاد شیرازی - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - کنش اجتماعی
  - (۲) شهید مصطفی چمران - آگاهی فرهنگی و اجتماعی - عقاید یک جامعه
  - (۳) شهید صیاد شیرازی - آگاهی فرهنگی و اجتماعی - ارزش اجتماعی
  - (۴) شهید مصطفی چمران - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - کنش اجتماعی
- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت و پیامد کدام گزینه است؟
- کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی
  - کنش اجتماعی
  - ناممکن بودن تحلیل کنش انسان فقط با روش تجربی
  - (۱) تغییر نظام اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - حفظ وضع موجود یا تغییر آن - آگاهانه و معنادار بودن عمل انسان
  - (۲) تغییرات مهم جامعه توسط کنشگران اجتماعی - آگاهانه بودن و معناداری کنش - رفتارهای متفاوت انسان
  - (۳) تغییر نظام اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - تأثیرگذاری بیشتر برخی مشاغل - توجه به پیامدهای کنش
  - (۴) تغییرات مهم جامعه توسط کنشگران اجتماعی - آگاهانه بودن و معناداری کنش - بی‌توجهی به پیامدهای کنش
- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟
- رویکرد تبیینی اغلب آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
  - اخلاق‌گریزی، در نتیجه افول معانی که یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است، پدید می‌آید.
  - تعبیر «نفس آهنین» را مارکس برای نشان دادن سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها دارد به کار برد.
  - نظام اجتماعی و خلاقیت، دو بال موقیت انسان‌ها هستند.
- (۱) ص - غ - ص - غ   (۲) ص - ص - غ - ص   (۳) ص - غ - غ - ص   (۴) غ - ص - غ - ص
- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟
- مهم‌ترین ویژگی کنش از منظر نظریه پردازان کنش اجتماعی کدام است؟
  - به چه دلیل کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفته است؟
  - (۱) هدفمندی و سودمندی - برای فهم انگیزه کنشگران از انجام کنش‌های فردی و اجتماعی
  - (۲) آگاهی و معناداری - برای فهم انگیزه کنشگران از انجام کنش‌های فردی و اجتماعی
  - (۳) آگاهی و معناداری - برای جلوگیری از بروز پیامدهای رویکرد تبیینی؛ همانند حذف اراده و خلاقیت
  - (۴) هدفمندی و سودمندی - برای جلوگیری از بروز پیامدهای رویکرد تبیینی؛ همانند حذف اراده و خلاقیت
- هریک از عبارات زیر به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟
- هموار شدن مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری
  - نفس آهنین و سلطه نظمی جدا از نیازهای واقعی انسان‌ها
  - به وجود آمدن ساختارهای اجتماعی
- (۱) تأکید بر روش‌های حسی و تجربی - یکسان داشتن نظام اجتماعی و نظام طبیعی - کنش اجتماعی
- (۲) مطالعه زندگی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا - تأکید افراطی بر نظام اجتماعی - کنش اجتماعی
- (۳) تأکید بر نظام اجتماعی - تأکید افراطی بر نظام طبیعی - خشت بنای جامعه
- (۴) همراهی همدلانه و تلاش برای فهم انگیزه افراد - حرکت فراتر از نظام موجود - خلاقیت‌زدایی

دو سؤال دشوار: در هر آزمون در هر درس و از هر ۱۰ سؤال دو سؤال دشوارتر در کارنامه برای شما مشخص می‌شوند. آیا توانایی تشخیص سؤال‌های سخت را دارید؟ در کنار سؤال‌های سخت علامت بزنید و پاسخ به آن‌ها را برای دور دوم و انتهای آزمون بگذارید.

۴۶- به ترتیب، هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.
- همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است.
- صاحبخانه با شنیدن صدای کوبه متوجه می‌شد که مهمان پشت در، آقا است یا خانم.
- یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

۱) پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - فهم معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی را مشاهده و دریافت کرد؟

۲) مسئله معنا - پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی انسان‌های دیگر را فهمید؟

۳) مسئله معنا - مسئله معنا - شنیدن صدا و معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی را مشاهده و دریافت کرد؟

۴) فهم معنای کنش - پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - چگونه می‌توان معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

۴۷- برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، چه روشی را در پیش می‌گیرند؟

۱) یکسان نداشتن پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی   ۲) هویت زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی

۳) ارجحیت دادن کنش‌های اجتماعی بر کنش‌های فردی   ۴) توجه ویژه به معنای کنش

۴۸- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) وجه اشتراک شهادت طلبی و فدا کردن جان برای وطن، شوق به حیات جاودانه و مبارزه با ظلم است.

ب) وجود نظریات متفاوت در تحلیل مسائل اجتماعی، نشانه دشواری فهم آنهاست.

ج) پیچیدگی کنش‌های انسانی، به سبب واپستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی مانند توانایی‌های ذهنی، تنوع فرهنگ‌ها، خرد فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی است.

د) پس از انقلاب صنعتی مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد.

(۱) الف و ج   (۲) ب و د   (۳) ج و ب   (۴) د و الف

۴۹- کدام گزینه، جدول زیر را در ارتباط با دیدگاه ویر به درستی کامل می‌کند؟

محدود دانستن علم به علوم تجربی	الف	یکسان نبودن روش مطالعه پدیده‌های طبیعی و پدیده‌های اجتماعی
ب	انجام کار غیرعلمی با نام علم	ج

۱) توصیف عقاید و ارزش‌های گروه‌های اجتماعی - تفهم را روش کاملی برای علوم اجتماعی می‌دانست. - رویکرد پوزیتیویستی

۲) داوری درباره درست یا غلط بودن ارزش‌ها - تفهم را مقدمه و پیش‌نیاز روش علمی می‌دانست. - معنادار بودن کنش اجتماعی

۳) تأیید تمامی عقاید اجتماعی و فرهنگی یک جامعه - تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی بر می‌شمرد. - بی‌ارزش بودن پدیده‌های اجتماعی

۴) فهم و تشریح عقاید و ارزش‌ها - تجربه را به تنها ی دارای اعتبار می‌دانست. - یکسان نبودن پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی

۵۰- کدام گزینه در خصوص رویکرد تفسیری نادرست است؟

۱) رویکرد تفسیری به دنبال یافتن معنای پدیده‌ها است و از درون به آن‌ها نگاه می‌کند.

۲) قوم‌نگاری از جمله روش‌هایی است که در این رویکرد به کار می‌رود.

۳) هدف این رویکرد، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.

۴) موضوع مورد توجه در رویکرد تفسیری، کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها است.

زنگی اجتماعی
کُنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان
اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۵۱ تا ۵۵ «یا» به سؤال‌های ۶۵ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- در کدام گزینه بخش اول درست و بخش دوم نادرست می‌باشد؟

۱) کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. - رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب حتی بدون وجود دوربین مخفی، کنشی اجتماعی است.

۲) کنش‌هایی که در حضور دیگران گرچه بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. - برای انجام کنش اجتماعی، حضور فیزیکی دیگران لازم است.

۳) رعایت حق تقدم و پوشش، نوعی کنش اجتماعی است. - این نوع از کنش فقط در ارتباط با خودمان و خلقت صورت می‌گیرد.

۴) آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطرافمان هستند. - کنشی که ناظر به هر کنشگر صورت می‌گیرد، آداب و قواعد خاصی دارد.

۵۲- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه در ارتباط است؟

- شیوه مورد تأیید افراد جامعه برای انجام کنش اجتماعی

- پدیده‌های مطلوب و خواستنی که اعضای یک جامعه به آن گرایش دارند.

- از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(۱) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجارها

(۲) هنجار اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - اهداف و مقاصد

(۳) هنجار اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - اهداف و مقاصد

۵۳- کدام‌پک از گزینه‌های زیر در ارتباط با جهان اجتماعی و موجودات زنده به ترتیب، نادرست و درست است؟

۱) در یک جهان اجتماعی، اعضا نسبت به عضویت دیگران و حقوق و تکالیف آنان آگاهی دارند. - اعضا برای حفظ حیات موجود زنده، در ارتباط با هم عمل می‌کنند.

۲) عضویت اعضای جهان اجتماعی و روابط و ساختار میان آن‌ها تکوینی است. - اعضا موجود زنده از یکدیگر مستقل هستند و برخی از آن‌ها نیازهای اعضا دیگر را می‌توانند تأمین کنند.

۳) جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست، بلکه موجودیتی آگاهانه دارد و اساس شکل‌گیری جهان اجتماعی، آگاهی خصوصی است. - عضویت اعضا و روابط و ساختار آن‌ها با آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آیند و با اراده اعضا تغییر نمی‌کنند.

۴) هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرومی‌ریزد یا دگرگون می‌شود. - اعضا برای تأمین هدف مشترک خود از چینش و نظمی اعتباری برخوردارند.

۵۴- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- ابتکار ایرانیان در احداث قنات؛ مؤید چه موضوعی است؟

- شناخت جهان مواراء‌طبیعی، چه تغییری در زندگی اجتماعی انسان‌ها پدید می‌آورد؟

۱) پدیده‌های طبیعی به واسطه آثاری که بر زندگی اجتماعی انسان‌ها دارند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - دگرگون ساختن کنش‌های اجتماعی آدمیان

۲) پدیده‌های طبیعی به واسطه آثاری که بر زندگی انسان‌ها دارند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - گستردگی شدن جهان اجتماعی

۳) پدیده‌های طبیعی چون پیامد کنش‌های ما هستند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - تغییر در آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان

۴) پدیده‌های طبیعی چون پیامد کنش‌های ما هستند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - عدم تفاوت میان انسان‌های شکرگزار و ناسپاس

۵۵- کدام گزینه در رابطه با پدیده‌های اعتباری درست و در ارتباط با پدیده‌های تکوینی، نادرست است؟

۱) ترافیک و خانواده، نمونه‌هایی از پدیده‌های اعتباری هستند. - پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند.

۲) شناخت خداوند و فرشتگان نوعی پدیده اعتباری است. - موجودات طبیعی و مواراء‌طبیعی به واسطه ارتباط با زندگی اجتماعی انسان، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

۳) کنش‌ها و پیامدهای آن پدیده‌های اعتباری هستند. - انسان در ایجاد آن نقشی ندارد و به جهان اجتماعی نیز راه ندارد.

۴) به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - خانواده و ترافیک، مصادیقی از پدیده‌های تکوینی هستند.

فرهنگ جهانی
 (جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
 نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
 صفحه‌های ۱ تا ۲۶)

اگر به سوال‌های ۵۱ تا ۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

- ۵۶- کدامیک از گزینه‌های زیر مربوط به دیدگاه دوم تعامل جهان‌های مختلف می‌باشد؟
 ۱) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است.
 ۲) جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 ۳) جهان تکوینی، جهان فرهنگی و جهان طبیعت در تعامل با یکدیگرند.
 ۴) بین علوم انسانی و علوم طبیعی تفاوتی وجود ندارد.
- ۵۷- هر عبارت به ترتیب، به کدام قسمت جدول مرتبط است؟

پحران زیست محیطی	آزادی	الف	۵
ج	ب	تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان فرهنگ‌ها	انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است

- فرهنگ جبرگرا

- پرسش‌های متغیر بشر

- مراسم حج

- معنای آن براساس ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت و معنویت و عدالت مشخص می‌شود.

- ۱) د - الف - ب - ج ۲) د - الف - ب - ج ۳) د - ج - ب - الف

۵۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به ترتیب مشخص شده است؟

- فتوحات ایرانیان باستان به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر شد.

- هدف مردم جامعه تغلب، خوار و مقهور کردن دیگران است.

- شیوه شکل‌گیری امپراتوری و شاهنشاهی، کشورگشایی و قدرت نظامی است.

- مغولان مناطق وسیعی از جهان را تصرف کرده و فرهنگ خود را در آنجا رواج دادند.

- ۱) غ - ص - غ - غ ۲) ص - غ - ص - غ ۳) غ - ص - غ - ص ۴) ص - غ - غ - ص

۵۹- کدام مورد، به ترتیب در رابطه با «جهان تکوینی»، «مدینه فاسقه» و «استعمار فرانو» صحیح می‌باشد؟

- ۱) پیامد اندیشه و عمل انسان - مطابق فطرت بودن ارزش‌ها و هنگارها - استفاده از نهادها و سازمان‌های بین‌المللی برای کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر

۲) حاصل کنش فردی انسان - چیرگی بر یکدیگر - استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره

۳) مستقل از خواست و اراده انسان - موافق و همسو نبودن رفتارها و هنگارهای آن با حق - شبیه‌سازی بازی رایانه‌ای حمله به ایران و مناطقی از تهران

۴) مستقل از خواست و اراده انسان - عدم شناخت درست انسان از خود و جهان هستی - استفاده از کودتای نظامی

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با استعمار قدیم، استعمار نو و استعمار فرانو صحیح است؟

- ۱) به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توصل به قدرت نظامی و سیاسی است. - موقوفیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانورده، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. - کشور استعمارگر با انتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

- ۲) استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد. - طی قرن بیستم، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، به وجود آمد. - جهان غرب در این استعمار، به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

- ۳) در این نوع استعمار، استعمارگران و مجریان هر دو حضور مستقیم و آشکار داشتند. - کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتای آمریکایی، انگلیسی نوژه به ترتیب از کودتاهای موفق و ناموفق این دوره بودند. - در این نوع استعمار، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

- ۴) اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین برداشتند. - در این استعمار، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای استعمارگر، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

تفکر (۱) حل مسئله
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۶۱- کدامیک از ویژگی‌های حل مسئله، ناقض «تفکر ناخودآگاه» است؟

- (۱) هدفمند بودن   (۲) تحت کنترل بودن   (۳) مشخص بودن توانمندی‌ها   (۴) محدود بودن توانمندی‌ها

۶۲- به ترتیب، چه زمانی احساس مسئله می‌کنیم و چه زمانی با مسئله مواجه می‌شویم؟

(۱) وقتی موقعیت فعلی ما مشخص باشد - زمانی که موانع مشخص، پیش روی ماست.

(۲) وقتی که بدانیم هدف چیست - وقتی امکانات ما محدود باشد.

(۳) وقتی توانمندی‌هایمان را بشناسیم - زمانی که موانع مشخص، پیش روی ماست.

(۴) وقتی کاملاً درگیر موضوع باشیم - وقتی امکانات ما محدود باشد.

۶۳- هر دو مورد کدام گزینه، به یک روش حل مسئله اشاره دارند؟

الف) مونا معلم روان‌شناسی یک مدرسه است. او در کلاس جبرانی، پس از پرسش از تک‌تک دانش‌آموزان و فهم مشکلات عمده درسی آن‌ها، به تدریس نقاط ضعف دانش‌آموزان می‌پردازد.

ب) سعید برای درک بهتر مطالب کتاب درسی، مطالعه خود را از قسمت‌هایی آغاز می‌کند که در آن‌ها نسبتاً تسلط دارد.

ج) مریم هنگام رأی دادن در انتخابات، کاندیدایی را انتخاب می‌کند که بیشترین طرفدار را در بین مردم دارد.

د) سامان پس از پرسش از دوستان خود درباره وضعیت حضور آن‌ها در مهمانی آخر هفته، اقدام به خرید مایحتاج و وسائل موردنیاز می‌کند.

- (۱) الف - ج   (۲) ب - د   (۳) الف - د   (۴) ب - الف

۶۴- کدامیک از مثال‌های زیر در ارتباط با روش‌های حل مسئله غلط است؟

(۱) مینا برای پیشرفت در درس زبان انگلیسی روزانه نیم ساعت به ساعات مطالعه خود می‌افزاید. (روش کاهش تفاوت بین وضعیت موجود و مطلوب)

(۲) معلم در کلاس برای برنامه روزانه دانش‌آموزان با بررسی پیشنهادات آن‌ها به تصمیم‌گیری پرداخت. (بارش مغزی)

(۳) مادر مریم برای پذیرایی از مهمان‌ها بر اساس تجربیات قبلی خود، شیرینی و میوه تهیه می‌کند. (روش اکتشافی)

(۴) علی برای امتحان پایان ترم فیزیک تصمیم می‌گیرد هفتة اول دو ساعت و هفتة‌های بعد سه ساعت به مطالعه و حل تمرین پردازد. (خرد کردن مسئله)

۶۵- در رابطه با روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) حالت وجود مسئله همان وضعیت موجود و حالت دسترسی به راه حل، وضعیت مطلوب مسئله است.

(۲) در هر موقعیت مسئله با دو حالت وجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل مواجه هستیم.

(۳) فرد موقعیت مسئله را در این روش در نظر گرفته و سعی می‌کند که وضعیت مطلوب را به وضعیت موجود نزدیک کند.

(۴) مسئله برج هانوی نمونه‌ای از مسائل مربوط به روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است.

۶۶- «پریسا که دانشآموز برتر کلاس است، پس از گذراندن هر آزمون آزمایشی کنکور، نه تنها به بررسی سوالات صحیح خود می‌پردازد، بلکه به اشتباهات خود نیز توجه می‌نماید تا در آزمون‌های بعدی پیشرفت بیشتری داشته باشد؛ اما هستی با توجه به این که از ایام تابستان خود چندان استفاده‌ای نکرده است و تجربه‌ای هم در آزمون‌های آزمایشی نداشته، تلاش می‌کند به مرور میزان ساعت مطالعات خود را افزایش دهد.» به ترتیب وضعیت پریسا و هستی دلالت بر کدامیک از مراحل حل مسئله دارد؟

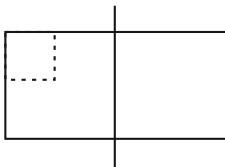
- (۱) بازبینی راه حل و اصلاح آن - تشخیص دقیق مسئله
 (۲) بازبینی راه حل و اصلاح آن - به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله
 (۳) ارزیابی راه حل - تشخیص دقیق مسئله
 (۴) ارزیابی راه حل - به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله
- ۶۷- در کدامیک از روش‌های حل مسئله، گذشت زمان به ما در حل مسئله کمک می‌کند و دارای اهمیت است؟
- (۱) تحلیلی
 (۲) مهندسی معکوس
 (۳) بارش مغزی
- ۶۸- پیامد نیو هر یک از ویژگی‌های زیر در مسئله، کدام است؟

- هدفمندی

- شناسایی توانایی‌ها

- مشخص بودن مبدأ

- (۱) بیانگرایی در پیدا کردن راه حل - استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم شناسایی هدف
 (۲) درک ناقص از مسئله - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی هدف
 (۳) استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی موانع احتمالی
 (۴) درک ناقص از مسئله - استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم شناسایی موانع احتمالی
- ۶۹- دانشآموزی برای حل مسئله «اگر کشاورزی ربع نصف زمینش را گندم بکاره، چه مقدار از زمینش را هنوز زراعت نکرده؟» شکل زیر را رسم کرده است. این دانشآموز از راهکار ... استفاده کرده است.

- (۱) بازنمایی مسئله
 (۲) روش‌های تحلیلی
 (۳) بازبینی تجارب گذشته
 (۴) به کارگیری راه حل مناسب
- ۷۰- با توجه به مسئله زیر، کدام گزاره صحیح است؟

- «احمد قرار است به یک جلسه مهم کاری برود و زمان کمی دارد. او هنوز موفق نشده است به مطالعی که قصد ارائه آن‌ها را در جلسه دارد، انسجام ببخشد. از طرفی دیگر، اتومبیل احمد پنچر شده است و برای رسیدن به جلسه باید از وسایل نقلیه عمومی استفاده کند؛ بنابراین زمان بیشتری را در راه خواهد بود.»
- (۱) پیچیدگی مسئله مورد نظر، آن را در دسته مسئله‌های خوب تعریف نشده قرار می‌دهد.
 (۲) نرفتن به جلسه می‌تواند یک راه حل برای این مسئله باشد.
 (۳) براساس اطلاعات موجود، تعیین احتمال موفقیت احمد در جلسه دشوار است.
 (۴) موانع مبهم و قوانین استاندارد برای رسیدن به هدف، از ویژگی‌های این مسئله است.

برنامه راهبردی دوازدهم انسانی - سال تعمیل ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

برنامه راهبردی منابع درس‌های اختصاصی پایه دوازدهم انسانی - سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

برای بازیابی و جمع‌بندی مطالب نیم‌سال اول دوازدهم، از کتاب «جمع‌بندی دروس دوازدهم» استفاده نمایید.

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۱۰/۱

آزمون ۱ دی ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۴۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید.
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال:

مدت پاسخ‌گویی:

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نام شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۹۱	۹۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۹۶	۱۰۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۰۱	۱۰۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران	۵	۱۱۱	۱۱۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کربیمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هونم نمازی، محمد حسین یگانه
جامعه‌شناسی	امیرمهدي افشار، ريحانه اميني، آزيتا بيدهقي، كوش شاهحسيني، فاطمه صفری، حبيبه محبی، سید محمد مدنی دیناني
روان‌شناسي	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برجمی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضائی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصور‌خاکی، پیروز وجان
تاریخ و چرفایی	علی آقاجانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	محمد آقا صالح، پرگل رحیمی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضائی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین سجادی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رقبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تو زنده جانی	محمد بحیرایی	مهدي ملامضاني، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسیني	—	الهه شهبازي
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوش شاهحسینی	کوش شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسي	مهسا عفتی	مهسا عفتی	—	—	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلات‌عربی	ستد محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و چرفایی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهندی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	راميلا عسگری	زهره قموشی

گروه فني و توليد

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور‌خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی (۳):
الوجه النافع والوجه المفسر
(قواعد و تمرین های درس ۲)
صفحه های ۲۵ تا ۲۶

عربی (۲):
مواعظ قيّمة
صناعة التّنميّة في الأدب الفارسي
(درس های ۱ و ۲)
صفحه های ۱ تا ۳۰

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٧٨ - ٧١)

٧١- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّنَ مُّبَشِّرًا﴾: مردم (در آغاز) ...

۱) یک امت واحد بودند و خداوند پیامبران را برانگیخت که بشارت دهنده باشند!

۲) گروهی واحد بودند و خدا رسولان را برای بشارت آنها فرستاد!

۳) امتی یگانه بودند و خداوند پیامبران را بشارت دهنده فرستاد!

۴) یک گروه یگانه بودند و خدا رسولان مژده دهنده را فرستاد!

٧٢- « هجمت الجراد على مزارع القرية و أكلت المحاصيل الزراعية و سببت خسائر كبيرة بقضاء النباتات الن Directorate! »:

۱) ملخها به مزرعه های روستا هجوم بردن و محصولات کشاورزی را خوردند و با جویدن گیاهان تازه موجب خسارت های بزرگی شدند!

۲) ملخ به مزارع آبادی هجوم برد تا محصولات کشاورزی را بخورد و با از بین بردن گیاهان سبز و تازه سبب خسارت آن شود!

۳) ملخها به مزارع روستا حمله کردند و محصولات زراعی را خوردند و با از بین بردن گیاهان تر و تازه اش باعث خسارات بزرگی شدند!

۴) ملخهایی که به مزرعه های آبادی هجوم می آورند و محصولات زراعی را می خورند، با جویدن گیاهان تر و تازه باعث خسارت های عظیمی می شوند!

٧٣- « مَنْ إِجْتَبَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَحَبَّ النَّاسَ حَسَبَ مَا قَرَأْنَاهُ مِنِ الْآيَاتِ فَهُوَ أَحَبُّ الْمُخْلوقَاتِ وَ أَحَبَّهُ أَيْضًا! »:

۱) کسی که از خود پسندی دوری کند و محبوب ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات خواندیم محبوب ترین مخلوقات است و من هم او را دوست دارم!

۲) کسی که از خود شیفتگی دوری کند و محبوب ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات می خوانیم او از مخلوقات دوست داشتنی است و من هم دوستش دارم!

۳) هر کس از خود شیفتگی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات می خوانیم او از مخلوقات را دوست دارد و نیز محبوب ترین آن هاست!

۴) هر کس از خود پسندی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات خواندیم محبوب ترین مخلوقات است و من نیز او را دوست دارم!

سؤال های دارای دام آموزشی: در تصویر پاسخ برگ شما در هر آزمون تعداد سؤال هایی که در دام آموزشی افتاده و به آن پاسخ غلط داده اید مشخص شده است. این سؤال ها را بشناسید و بررسی کنید که چگونه در دام طراح سؤال افتاده اید. کتاب اشتباهات متداول به شما کمک می کند تا با تیپ این سؤال ها بیشتر آشنا شوید.

٧٤- « حين يَهْمِرُ الْمَطَرُ نَسْمٌ رَائِحَةُ الْأَرْضِ، هَذَا هِيَ الْقُلُوبُ حِينَ تَمْتَلَئُ بِالْفُؤُدِ وَ تُخْبَرُ الْجَمِيعُ عَنْهُ!»:

- ١) وقتی باران فرومی‌ریزد، بوی زمین را استشمایم می‌کنیم، به همین صورت‌اند قلب‌ها زمانی که از عشق لبریز می‌گردند و همه از آن باخبر می‌شوند!
- ٢) هنگام بارش باران، بوی زمین به مشاممان می‌رسد، همین‌طور قلب‌هایمان، چنان که از محبت پُر شوند، همه را از آن مطلع می‌کنند!
- ٣) زمانی که باران می‌بارد، عطر زمین را استشمایم می‌کنیم، این چنین هستند قلب‌ها هنگامی که از عشق لبریز می‌شوند و همه را از آن باخبر می‌کنند!
- ٤) هرگاه باران روی زمین ببارد، عطرش استشمایم می‌شود، بدین سان قلب‌ها از محبت پُر می‌شوند و خبرش را به همه می‌رسانند!

٧٥- « لَوْ أُعْطِيْتُ الْأَقْالِيمِ السَّبْعَةَ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاكُهَا لِلْعَبْدِ الْمُنَقَّى كَيْ يَعْصِيَ اللَّهَ لَمَّا ارْتَكَبَ مَعْصِيَةً أَبْدَا!»:

- ١) اگر سرزمین‌های هفتگانه با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بندۀ باتقوا داده می‌شد تا از خدا سرپیچی کند، هرگز گناهی را انجام نمی‌داد!
- ٢) وقتی سرزمین‌های هفتگانه با هر آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بندۀ پرهیزگار داده شود تا از خدا نافرمانی کند، هرگز گناهی را گناهی را مرتكب نمی‌شود!
- ٣) اگر سرزمین‌های هفتگانه را با تمام آنچه که زیر آسمانش است به بندۀ پرهیزگار بدھند تا بر خدا عصیان کند، ابدًا گناهی را انجام نمی‌دهد!
- ٤) اگر سرزمین‌های هفتگانه را با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بندۀ باتقوا می‌دادند تا از خدا نافرمانی کند، هرگز گناهی را مرتكب نمی‌شد!

٧٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) أَنْتَ تُؤثِّرُ صَدِيقَكَ عَلَى نَفْسِكَ؟!؛ آيَا تُوْخُودُتُ بِرِ دُوْسِتِ تَأْثِيرَ مِنْ گَذَارِي؟!
- ٢) أَنْتَ مِنَ الَّذِينَ يُعِجِّبُنِي سُلُوكَهُمْ؛ تو از کسانی هستی که من از رفتارشان خوشم می‌آمد!
- ٣) اصِبْرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمْرِ؛ بر آنچه به تو رسیده صبر کن به درستی که آن از کارهای مهم است!
- ٤) الْمَوَاعِظُ الَّتِي قَدَّمَهَا «لِقَمَان» لابنه، يَهَدِي بِهَا كُلُّ الشَّبَابِ؛ پندهایی که لقمان به پسرش داد، همه جوانان را هدایت می‌کند!

٧٧- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) نَقْدُرُ الْخَفَافِيَشَ عَلَى الْبَقاءِ عَلَى رَغْمِ تَغْيِيرِ درْجَةِ حرَارةِ جَسْمِهَا؛ خَفَاشُهَا بِاِجْوَادِ تَغْيِيرِ درْجَةِ حرَارتِ بَدْنَشَانِ قَادِرٌ بِهِ (زَنْدَه) مَانِدَنِ هَسْتَنَدِ!
- ٢) مِنْ أَدْنَبَ وَ هوَ يَضْحِكُ، دَخْلَ النَّارَ وَ هوَ يَبْكِي؛ هرکس گناه کند و بخندد، او وارد جهنم می‌شود و گریه می‌کنند!
- ٣) حَلَمُ الْأَمَانِ مِنْ أَهْمَ الْوَسَائِلِ عِنْدِ وَقْعَةِ التَّصَادِمِ؛ كمربند ایمنی از مهمترین وسائل در هنگام وقوع تصادف است!
- ٤) هَلْ ثُصَدَقَيْنَ أَنَّ حَجْمَ دُبَّ الْبَانَدَا عِنْدِ الْوَلَادَةِ أَصْغَرُ مِنَ الْفَأْرِ؟!؛ آیا باور می‌کنی که اندازه خرس پاندا هنگام تولّد، از موش کوچک‌تر است!

٧٨- «اين دو شريك در سال گذشته با هم داد و ستد نکردند، زيرا قيمتهاي كالاها گران بودا»؛ عين الصحيح:

١) ما تعامل هذان الشريkan في العام الماضي لأن البضائع أسعاره غالياً!

٢) هذان shrikan ما تعاملـا في العام الماضي لأن أسعار البضائع كانت أغلى!

٣) هذان الشريkan ما تعاملـا في السنة الماضية لأن أسعار البضائع كانت غالـة!

٤) كانت أسعارـ البضائع غالـة لذلك هذان الشريkan لا يعاملـان في السنة الماضية!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٧٩ - ٨٣) بما يناسب النص:

ماذا يفعل الشتاء فينا؟ يجعلنا أكثر رقةً و جمالاً و قرباً ممن نحبهم، و يجعلنا أكثر شاعريةً كما يعبر عنه كثير من الشعراء. فإن الشتاء والأمطار والبرد كلـها من الأبواب التي يستخدمها الشاعر في وصف الحب، يقول نزار قباني في قصيدة: " و أنا أيضاً أريد أن أكون في عشقـي شتائياً، و انقلابياً، و عاصفاً! " ولكنـ هناك أشعار قد أنشـدت عن العزلة و الوحـشـة في فصلـ الشـتـاء أيضـاً، إنـ الشـتـاء قد يترك إحساسـ عميقـاً في داخلـنا بالـيـأسـ، ولكنـ بدـاـيـةـ الـرـبـيعـ فـتـعلـمـ منه درـسـ الـحـيـاةـ، إـنـ يـعـلـمـناـ أنـ الـظـلـامـ هوـ بـدـاـيـةـ النـورـ وـ آنـ الـأـمـلـ هوـ بـدـاـيـةـ الـمـسـيـعـ؛ كما نـقـرـأـ فيـ قـصـيدـةـ أـخـرىـ منـ نـزارـ قـبـانـيـ: " لـاـ يـقـلـقـيـ *ـ الثـلـجـ، وـ لـاـ يـزـعـجـنـيـ حـصـارـ الصـقـعـ *ـ /ـ فـأـنـاـ أـقـلـوـمـهـ؛ـ حـيـنـاـ بـالـشـعـرـ، وـ حـيـنـاـ بـالـحـبـ!"

* الصـقـعـ: تـجمـدـ المـاءـ

* يـقـلـقـ: يـجـعـلـ الـمرـءـ مـضـطـرـاـ

٧٩- عـينـ الصـحـيـحـ حـسـبـ النـصـ:

١) هناك أشعار قد تجلـىـ فيهاـ الخـوفـ منـ فـصـلـ الشـتـاءـ وـ مـظـاهـرـهـ!

٢) منـ الشـعـرـاءـ منـ يـعـتـقـدـونـ أنـ الشـتـاءـ ليسـ جـمـيـلاـ فـلاـ حاجـةـ إـلـىـ وـصـفـهـ!

٣) يـجدـ العـشـاقـ عـلـاقـةـ قـوـيـةـ بـيـنـ الـحـبـ وـ الشـتـاءـ فـيـعـبـرـونـ فـيـهـ عـنـ مشـاعـرـهـ!

٤) إـنـ الشـتـاءـ يـعـلـمـ النـاسـ حـبـ الـعـزلـةـ، إـنـ الـوـحـدةـ قدـ تكونـ خـيرـاـ مـنـ أـلـفـ جـلـيسـ!

٨٠- عـينـ الـخـطـأـ: إـنـ الشـتـاءـ . . .

١) يـسـطـعـ أنـ يـطـفـئـ نـارـ الـأـحـاسـيـسـ!

٢) فـصـلـ الـبـرـدـ وـ الـمـشـاقـقـونـ يـدـرـكـونـ بـرـدـ الشـتـاءـ جـيـداـ!

٣) فـصـلـ يـقـولـ فـيـهـ النـاسـ أـعـذـبـ الـكـلـمـاتـ عـنـ الـحـبـ!

٤) لـهـ صـبـاحـاتـ بـيـضـاءـ اللـوـنـ وـ مـسـاءـاتـ مـمـطـرـةـ جـمـيـلـةـ!

٨١- عین غير المناسب لعنوان النص:

١) الشتاء في الأدب العربي
 ٢) الإستخدام الرمزي للشتاء

٣) الأحساس المتناقضة تجاه الشتاء
 ٤) الشتاء فصل الأمل للشعراء

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصّرفي (٨٢ و ٨٣)

٨٢- «الأبواب - الشاعر - أنشدت - نتعلّم»:

١) الأبواب: اسم - جمع تكسير (مفرده: باب) - معرفة - معرب / خبر «إن» المشبهة بالفعل

٢) الشاعر: مفرد مذكر - اسم فاعل (مأخذ من مصدر مجرّد ثلاثي) / فاعل و مرفوع بعلامة الضمة

٣) أنشدت: ماض - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: إنشاد) - مجهول / فعل، و الجملة فعلية

٤) نتعلّم: مضارع - مزيد ثلاثي (له حرفان زائدان؛ مصدره على وزن: تفْعُل) - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

٨٣- «أخرى - أقاوم - يعلم - المضيء»:

١) أخرى: مفرد مؤنث - اسم تفضيل - معرب / صفة و مجرور بالتبعية من موصوفها

٢) أقاوم: فعل مضارع - للمتكلّم وحده - مزيد ثلاثي (من باب «مُفَاعِلَة») - معلوم / فعل و فاعل

٣) المضيء: مفرد مذكر - اسم فاعل (من مصدر مجرّد ثلاثي) / صفة و مجرور بالتبعية من الموصوف

٤) يعلم: مضارع - مزيد ثلاثي (ماضيه: عَلِمَ، مصدره: تَعْلِيم) - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «نا»

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٨٤ - ٩٠)

٨٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) مات الذي أصبح غنياً من خلال إيجاد طرق لقتل المزيد من الناس!

٢) بعد أن اخترع نوبل الديناميت، ازدادت الحروب و كثُرت أدوات القتل!

٣) تُنمّح هذه الجائزة في كل سنة إلى من يُفدي البشرية في مجالات حددوها!

٤) شعر نوبل بالذنب و بقي حزيناً و خاف أن يذكره الناس بالسوء بعد موته!

٨٥- عین الأنصب عن المفهوم: « دع شاتِمك مُهاناً تُرضِي الرَّحْمَانَ وَ تُسْخِطِ الشَّيْطَانَ! »

١) رضا الله في رضا الوالدين، و سخط الله في سخط الوالدين!

٢) ترجم بـ پلنگ تیزندان / ستمکاری بود بر گوسبندان!

٣) الشَّتَمُ لَا يَبْنِي بَلَدًا وَ لَا يُصْلِحُ فَاسِدًا!

٤) جواب ابلهان، خاموشی است!

٤٦- عین الخطأ في استخدام وزن « فعلى»:

١) بتحمّل المصائب يُمكّن الوصول إلى المراتب العليا!

٢) إن مجالسة الصالحات فضلى من أن تعيشي وحيدة!

٣) من الضروري أن نترجم التصوص الأدبية من اللغات الأخرى!

٤) هذه الأنمار التي شاهدناها في المخزن قد حُصدت من الحديقة الصغرى!

٤٧- عین العبارة التي فيها اسم له معنى تفضيل أو مكان:

١) العِلْمُ أَصْلُ كُلَّ خَيْرٍ وَ الْجَهَلُ أَصْلُ كُلَّ شَرٍ!

٤) في هذه المتاجر سراويل رخيصة!

٤٨- عین اسم الفاعل يكون فاعلاً:

١) هؤلاء سياح يُسافرون إلى أقصى البلاد!

٤) المسلمين خمس سكان العالم!

٤٩- عین ما فيه الحال و الصفة معاً:

١) اللهم ارزقنا توفيق خدمة المساكين المستحقين و اليتامي!

٢) ليس جميع معلمي مدرستنا الكبيرة حاضرين في الحفلة!

٣) في النجف الأشرف كنا بزيارة مرقد أمير المؤمنين مُشترقين!

٤) يا فلاخ قم بجمع محصول مزرعتك الصغيرة وحيداً و لا تعتمد على غيرك!

٤٩٠- عین ما ليست فيه «الجملة الحالية»:

١) في الآيات القرآنية قد أمرنا أن ننفق أموالنا و هي فانية!

٢) طبخت والدتي طعاماً لذيناً لضيوفنا الكرام و هم كانوا مستعجلين!

٣) سئل المدير عن أحداث طريق الحياة و الصعوبات التي تؤثّر علينا!

٤) يعود لاعبو فريقنا من الملعب و فوزهم يضمن صعودهم إلى المرحلة التالية!

درس ششم: جنگ جهانی
اول و ایران
صفحه‌های ۹۱ تا ۷۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- کدام گزاره، درباره نقش آمریکا در جنگ جهانی اول صحیح است؟

(۱) از همان ابتدا مستقیماً وارد جنگ شد.

(۲) با شروع جنگ به متفقین پیوست و توانست موفقتی‌هایی را به دست آورد.

(۳) در سال‌های پایانی، به آلمان اعلان جنگ داد و بعد از آن دولت‌های متعدد تسليم شدند.

(۴) در اواخر جنگ به متحدین پیوست و ابتکار عمل را به دست گرفت.

۹۲- کدام گزینه از جملهٔ رخدادهای بعد از انقلاب روسیه محسوب نمی‌شود؟

(۱) واگذاری متصروفات گسترده‌ای به متحدین و انعقاد قرارداد صلح با آن‌ها

(۲) الحق مناطق متعلق به امپراتوری روسیه به اتحاد جماهیر شوروی

(۳) تقویت جایگاه شورای کشاورزان و کارگران

(۴) پیروزی شوروی در جنگ جهانی اول

۹۳- کدام گزینه، تقدم و تأخیر زمانی رویدادهای زیر را به درستی نشان داده است؟

الف) بستن قرارداد انگلستان با دولت و ثوق‌الدوله برای تحکیم سلطهٔ خود در ایران

ب) تشکیل اتحاد سه‌گانه توسط آلمان با امپراتوری اتریش - مجارستان و ایتالیا

ج) انعقاد معاهده میان انگلستان و روسیه برای پایان دادن به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت

د) شکل‌گیری گروههای مخالف علیه تزارها در روسیه و شروع اصلاحات

۹۴- کدامیک از گزینه‌های زیر، از تعهدات آلمان در پیمان صلح ورسای نیست؟

(۱) ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفق شد.

(۲) متعهد به محدود نگه داشتن توان نظامی خود شد.

(۳) بخش‌هایی از خاک این کشور به روسیه واگذار شد.

(۴) مستعمرات این کشور میان متفقین تقسیم شد.

۹۵- یکی از اصلی‌ترین مقدمات بروز قحطی فراغیر ایران در زمان جنگ جهانی اول، چه بود؟

(۱) اعلام بی‌طرفی ایران در جنگ و حضور روس‌ها در ایران

(۲) تزلزل و بی‌ثباتی دولت مرکزی ایران در این زمان

(۳) حضور عثمانی در جنگ و حمایت ایران از عثمانی

(۴) سیاست‌ها و اقدامات دولت انگلستان در ایران

بهترین درس شما: در هر آزمون بهترین درس شما برایتان پیامک می‌شود. سعی کنید همیشه اول نقاط قوت خود را بشناسید و بررسی کنید که چگونه توانسته‌اید در آن درس بهترین عملکرد را داشته باشید. دربارهٔ بهترین درس خود در هر آزمون با پدر و مادرتان هم گفت و گو کنید.

فصل اول: تاریخ‌شناسی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۸

در این بخش، از میان سوالات قاریخ (۱) و قاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۹۶ تا ۱۰۰ «با» به سوالات ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قاریخ (۱)

-۹۶- تفاوت نگاه یک وقایع‌نگار سنتی با یک تاریخ‌نگار نوین در کدام گزینه بهتر تبیین شده است؟

۱) در تاریخ‌نگاری نوین به اصل رویدادها می‌پردازیم و از پرداختن به تمآق‌ها، اضافات و افراد غیرمتغیر پرهیز می‌کنیم.

۲) در تاریخ‌نگاری سنتی بر ابعاد فرهنگی و اجتماعی یک پدیده تمرکز چندانی نداریم.

۳) در تاریخ‌نگاری نوین برخلاف وقایع‌نگاری سنتی به شرح اقدامات فرمزاوایان و امور نظامی و سیاسی نمی‌پردازیم.

۴) در تاریخ‌نگاری سنتی در ابعادی وسیع‌تر زمینه‌ها و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تحلیل می‌کنیم.

-۹۷- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب به کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ اشاره دارند؟

- کار مرخ همانند کار کارآگاهی است که قصد بازسازی یک صحنه جرم را دارد.

- پیگیری درست این مرحله مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست تحقیق می‌شود.

- تازگی و فایده‌مندی از معیارهای ارزیابی عملکرد مرخ در این مرحله است.

۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات - انتخاب موضوع - تدوین پرسش‌های تحقیق

۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - انتخاب موضوع

۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - شناسایی منابع

۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع - تحلیل و تفسیر اطلاعات

-۹۸- کدام گزینه درباره گاهشماری رایج در میان بابلی‌ها درست است؟

۱) در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

۲) برای حل اختلاف سال قمری و خورشیدی هر ۴ سال یک ماه به سال می‌افزودند.

۳) سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و ۵ روزه اضافی به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد.

۴) در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

-۹۹- کدام گزاره، درباره نقشه‌های تاریخی نادرست است؟

۱) با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ، مورخان به اهمیت استفاده از این نقشه‌ها پی برده‌اند.

۲) از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن این نقشه‌ها در مطالعه تاریخ است.

۳) این نقشه‌ها تنها شامل اطلاعات قلمرو حکومت‌ها، مرزها و پایتخت‌ها بوده است.

۴) امروزه از این نقشه‌ها، برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و جمعیتی گذشته استفاده می‌شود.

-۱۰۰- مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کدام مورد است؟

۱) ابزارهای اندازه‌گیری زمان

۲) کاوش‌های باستانی

۳) کتاب‌های تاریخی

۴) تاریخ شفاهی

فصل اول: تاریخ‌شناسی
فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۹

اگر به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۰۱- کدامیک از گونه‌های تاریخ‌نگاری زیر بعدها با تاریخ محلی، پیوستگی یافت؟

- (۱) تکنگاری   (۲) تاریخ‌های سلسله‌ای   (۳) تاریخ‌های عمومی   (۴) تاریخ‌های منظوم

۱۰۲- یکی از عمدترین کارهای موزخان در سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده، کدام است؟

- (۱) بررسی مطابقت یا عدم مطابقت روایت با عقل   (۲) مقایسه منابع تاریخی با سایر منابع موجود

۱۰۳- اعتبرسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی

۱۰۳- تطابق کدام روش تاریخ‌نگاری با کتاب نویسنده آن، درست است؟

- (۱) تاریخ‌نگاری ترکیبی ← → اخبار الطوال: دینوری   (۲) تاریخ‌نگاری روایی ← → مروج الذهب: مسعودی

- (۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی ← → فتوح البلدان: بلاذری   (۴) تاریخ‌نگاری ترکیبی ← → تجارب الامم: ابوعلی مسکویه

۱۰۴- کدام عامل از دلایل اصلی مخالفت و دشمنی سران شرک در مقابل دعوت اسلامی بود؟

- (۱) قدرت گرفتن طبقات فقیر و مستضعف   (۲) احساسات دینی و اعتقاد راسخ آن‌ها نسبت به بت‌هایشان

- (۳) از میان رفتن آداب و سنت‌های پدران و اجدادشان   (۴) تزلزل موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه

۱۰۵- پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ایوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، چه تصمیمی گرفتند؟

- (۱) تصمیم گرفتند شبانه از قبایل مختلف به منزل پیامبر (ص)، حمله‌ور شوند.

- (۲) تصمیم گرفتند تا از نجاشی پادشاه حبشه بخواهند تا به مسلمانان جا و مکان ندهند.

- (۳) تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

- (۴) تصمیم گرفتند با انجام اقداماتی از گرایش جوانان و مستضعفان به پیامبر (ص) و یارانش بکاهند.

درس سوم: ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل
صفحه‌های ۵۸ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۰۶- کدام رویداد تحول عظیمی را در حمل و نقل عهد باستان، پدید آورد و عامل کارایی و سرعت بیشتر وسایل نقلیه در حمل و نقل قرن نوزدهم کدام است؟

(۱) کشف آتش - ساخت هواپیماهای مسافربری

(۲) اختراع چرخ - کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ

(۳) ساخت کشتی - گسترش راه‌ها و شبکه‌های جاده‌ای

(۴) اختراع چرخ - اختراع موتور بخار

۱۰۷- اهمیت حمل و نقل در قدرت ملی یک کشور چگونه نمایان می‌شود؟

(۱) دسترسی به تمام نقاط یک سرزمین در کمترین زمان

(۲) استفاده از گذرگاه‌های حمل و نقل به عنوان ابزارهای سیاسی

(۳) رفع نیازهای اقتصادی مردم یک کشور در موقع خاص مثلاً در جنگ

(۴) تقویت روابط بین‌المللی و رفتار کشورها با یکدیگر

۱۰۸- همهٔ عبارت‌ها از دلایل ماهیت جغرافیایی حمل و نقل محسوب می‌شوند؛ به جز:

(۱) حمل و نقل با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

(۲) حمل و نقل بر زمین، آب و هوای تأثیر می‌گذارد.

(۳) شبکه‌های حمل و نقل، فضای جغرافیایی را تغییر می‌دهند.

(۴) حمل و نقل با جایه‌جایی در فضای جغرافیایی و ارتباط دادن نواحی به یکدیگر سروکار دارد.

۱۰۹- با توجه به مزایا و محدودیت‌های انواع روش‌های حمل و نقل کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

(۱) در حمل و نقل هوایی و دریایی به طور مشترک هزینه احداث فرودگاه، بنادر و خرید هواپیما و کشتی بسیار زیاد است و هر دو برای مسافت‌های طولانی مناسب هستند.

(۲) حمل و نقل جاده‌ای از شیوه‌های متداول حمل و نقل در همهٔ قاره‌های جهان و حمل و نقل ریلی از مهم‌ترین شیوه‌های حمل کالا و مسافر در جهان است. هزینه احداث پایانه‌ها در حمل و نقل جاده‌ای متوسط و در حمل و نقل ریلی کم هزینه‌تر برآورد می‌شود.

(۳) حمل و نقل جاده‌ای و ریلی به ترتیب برای مسافت‌های کوتاه و نسبتاً دور مناسب هستند و هر دو از نظر دسترسی به نقاط مختلف و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارند.

(۴) حمل و نقل هوایی و دریایی هر دو به احداث مسیر نیاز ندارند و از هر دو شیوه برای حمل و نقل کالاهای کم حجم و سبک استفاده می‌شود.

۱۱۰- طولانی‌ترین خطوط لوله اصلی نفت و گاز مربوط به کدام‌یک از کشورهای عضو اوپک است؟

(۱) ایران

(۲) عربستان

(۳) ونزوئلا

فصل اول: جغرافیا چیست?
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۲

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه و انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ «یا» به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۱۱- کدام گزاره در رابطه با مفهوم «مکان» عبارت درستی را ارائه می‌دهد؟

- ۱) برخی از فعالیت‌های انسان‌ها در محل معینی انجام می‌شود.
- ۲) تداوم روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
- ۳) در هر مکان همه پدیده‌ها بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و برخی از آن‌ها از برخی دیگر تأثیر می‌پذیرند.
- ۴) مکان، از مفاهیم فرعی دانش جغرافیا محسوب می‌شود که اطلاع از آن برای درک این علم مهم است.

۱۱۲- همه موارد زیر عملکرد مثبت انسان در ارتباط با محیط را بیان می‌کنند؛ به جز:

- ۱) تدوین برنامه مدیریت یکپارچه در کل حوضه آبریز دریاچه ارومیه
- ۲) احداث صنایع آبیر در استان سمنان
- ۳) برگزاری مسابقات ورزشی در کوهستان‌های برف‌گیر چهار محال و بختیاری
- ۴) توسعه روش‌های آبیاری نوین و مناسب با محیط در مناطق خشک یزد

۱۱۳- در رابطه با مراحل مختلف یک پژوهش جغرافیایی، کدام مثال به درستی بیان شده است؟

- ۱) پردازش اطلاعات: پژوهشگر با کمک تصاویر ماهواره‌ای، افت سطح آب دریاچه ارومیه و پس‌روی آن را مطالعه می‌کند.
- ۲) بیان مسئله: به نظر می‌رسد خشکسالی، بیکاری و کمبود امکانات از عوامل مهاجرت روستاییان به شهرها هستند.
- ۳) نتیجه‌گیری: بین تقاضای نیروی کار در شهرهای بزرگ و جذب جمعیت در آن‌ها، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
- ۴) جمع‌آوری اطلاعات: درصد جمعیت بیکار و بی‌سواند و رابطه بین آن‌ها در شهر تبریز، با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

۱۱۴- جغرافی دان کدام مسائل را با هدف رشد و توسعه یک شهر به صورت همه‌جانبه طرح و مطالعه می‌کند؟

- الف) مطالعه بافت جمعیت شهر
- ب) اشتغال و بیکاری و میزان سواد
- ج) مطالعه میزان منابع آب شهر
- د) مطالعه آب و هوای خاک و ساختار سنی جمعیت

۱) «ب» و «د»   ۲) «الف» و «ج»   ۳) «ج» و «د»   ۴) «الف» و «ب»

۱۱۵- کدام مورد درخصوص مراحل روش تحقیق در جغرافیا، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«ممکن نیست بعد از مرحله تدوین فرضیه تحقیق، ...»

- ۱) نتایج تحقیقات قبلی و مرتبط با بیان مسئله تحقیق، مورد بررسی قرار گیرد.
- ۲) پاسخ مسئله تحقیق براساس نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آید.
- ۳) اطلاعات غیرضروری و اطلاعات مغاید و مرتبط جمع‌آوری شده، از هم تفکیک شوند.
- ۴) جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه‌ای و گاهی به روش میدانی انجام شود.

فصل اول: ناحیه چیست?
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

اگر به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۱۶- چرا انسان‌ها نواحی مختلفی را پدید می‌آورند؟ به دلیل ...

- ۱) استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوت برای بهره‌برداری از محیط
۲) محدودیت‌ها و موانع طبیعی متفاوت در بین انسان‌ها
۳) سطوح متفاوت دانش و فناوری در میان انسان‌ها

۱۱۷- عبارت زیر با کدام گزینه مطابقت دارد؟

«در کشور ما به دلیل گوناگونی آب و هوا، معماری‌های گوناگونی در نقاط مختلف کشور مشاهده می‌شود.»

- ۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های دولت‌ها هستند.
۴) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۱۱۸- هر کدام از موارد زیر، با کدام ملاک روابط بین انسان و ناحیه ارتباط دارد؟

الف) برای عبور قطار در ناحیه کوهستانی و برف‌گیر سوئیس تونل و پل احداث شده است.

ب) بالا رفتن قیمت برنج وارداتی آسیا، نگرانی کشورهای واردکننده را در زمینه تغذیه مردم افزایش داده است.

ج) مردم ناحیه مسلمان‌نشین میانمار در نتیجه پاکسازی قومی دولت میانمار به مرزهای بنگلادش درخواست پناهندگی داده‌اند.

- ۱) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۲) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۴) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۱۱۹- کدام گزینه با تصویر رویه‌رو، تناسب و همانگی بیشتری دارد؟

۱) یک ناحیه انتقالی بین سه استان کرمان، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی تشکیل شده است.

۲) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی امکان دارد وسعت یک ناحیه کم یا زیاد شود.

۳) تعیین دقیق مرزهای نواحی بهویژه در نواحی انسانی دشوارتر از نواحی طبیعی است.

۴) یک ناحیه آب و هوایی، بین چند مرز اداری مجاور قرار گرفته است.

۱۲۰- کدام مورد، بیانگر نتیجه درستی از متن زیر است؟

«کشورهای واقع در عرض‌های بالا هم‌زمان با راهسازی، تمهیداتی از قبیل ماشین‌های برف‌روب مجهز به GPS برای پاکسازی جاده‌ها داشته‌اند.»

۱) انسان‌ها برای زندگی و سازگاری با محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.

۲) هر ناحیه طبیعی در کره زمین بهطور حتم با دیگر نواحی کنش متقابل اقتصادی و فرهنگی دارد.

۳) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و آن را تغییر می‌دهند.

۴) هر حکومتی با تصمیم‌گیری‌های سیاسی خاصی، نحوه استفاده از قابلیت‌های محیط‌های طبیعی را مشخص می‌کند.

درس پنجم: خدا در فلسفه

(قسمت اول)

درس ششم: خدا در فلسفه

(قسمت دوم)

صفحه‌های ۵۱ تا ۲۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- برای رد کردن برهان مشهور ارسطو در اثبات وجود خدا، اثبات کدام گزاره ضروری است؟

۱) هر موجودی در کامل‌ترین درجه وجودی خود قرار دارد.

۲) نظم در جهان وجود ندارد، بلکه ما جهان را منظم می‌پنداریم.

۳) طبیعت و جهان مادی، نمی‌تواند منشأ غیرمادی داشته باشد.

۴) جهان هستی، یکپارچه ثابت است و تغییری در آن نیست.

۱۲۲- کدام مورد درباره برهان دکارت بر وجود خدا درست است؟

۱) نتیجه برهان دکارت، که اثبات وجود خداست، در مقدمات او مفروض پنداشته شده است.

۲) در برهان دکارت، تصور وجودی نامتناهی فرض شده، در حالی که انسان قادر به ساخت آن نیست.

۳) داشتن ادراکی از وجودی نامتناهی در انسان ناشی از یک موجود متناهی است.

۴) در مقدمه اول برهان دکارت، خالقیت خداوندی که ازلی و ابدی است، متصور می‌شود.

۱۲۳- بنابر اعتقاد دیوید هیوم، برهان نظم به ترتیب چه توانایی و چه ناتوانایی دارد؟

۱) اثبات وجود ازلی و ابدی - اثبات یک نظام و خالق

۲) اثبات یک نظام و خالق - اثبات وجود ازلی و ابدی

۳) اثبات وجود ازلی و ابدی - اثبات یک خالق نامتناهی

۴) اثبات یک نظام معتبر - اثبات وجود خالق جهان

۱۲۴- تفاوت فلسفه‌دانی مانند ویلیام جیمز و کاتینگهام با افرادی مانند کانت و دکارت، درباره مقوله «خدا» چیست؟

۱) آن‌ها بر خلاف کانت و دکارت به مسئله خدا توجه نداشتند.

۲) استدلال‌های جیمز و کاتینگهام بر اثبات خداوند، از جنس تجربی و حسی بود.

۳) فلسفه‌دانی مثل جیمز و کاتینگهام را دلیل اصلی معناداری زندگی می‌دانستند.

۴) باور فلسفه‌دانی مثل جیمز و کاتینگهام به خدا، سوار بر براهین عقلانی در اثبات او نبود.

۱۲۵- کدام گزینه، از مقدمات برهان فارابی بر اثبات واجب شمرده نمی‌شود؟

۱) فقط در صورتی که علت وجود داشته باشد، معلول هم هست.

۲) ممکن است یک علت، در عین حال معلول هم باشد.

۳) هر چه واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد.

۴) بی‌شک، موجوداتی در جهان وجود دارند.

توجه به اشتباهات: داشتن ۱۰ تا ۱۵ اشتباه در هر آزمون قابل قبول است. اشتباهات شما معلم‌های خوبی برای پیشرفت شما هستند. وقتی به یک سؤال اشتباه جواب می‌دهید، یعنی آن موضوع را ناقص یاد گرفته‌اید و معمولاً با یک تلنگر یادگیری‌تان کامل می‌شود. پس به سراغ اشتباهات بروید. کارنامه اشتباهات را می‌توانید در همان روز آزمون از صفحه شخصی خود دریافت کنید.

۱۲۶- کدام گزینه محال بودن تسلسل نامتناهی علل را می‌رساند؟

- (۱) وجود علتهای بی‌شمار در خارج
 (۲) وجود یک معلول در واقعیت

- (۳) اصل ساخت میان علت و معلول
 (۴) اتفاق در معنای چهارم

۱۲۷- کدام مورد از نتایج استدلال ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا است؟

- (۱) ذاتِ موجودات جهان پیرامون ما از حالت امکانی خارج شده‌اند.

- (۲) موجودات از نظر ذات به واجب و ممکن بالذات تقسیم می‌شوند.

- (۳) اشیای این جهان با وجود تعداد نامحدودشان، نیازمند واجب بالذات‌اند.

- (۴) حتی با فرض تسلسل علل نامتناهی، نیازِ ممکنات به واجب حفظ می‌شود.

۱۲۸- کدام مورد از تفاوت‌های بیان ملاصدرا با بیان ابن‌سینا در اثبات وجود خداست؟

- (۱) اشیای جهان در وجود خود محتاج خداوند هستند، نه در ماهیت خود.

- (۲) این هستی است که در حد تساوی بین وجود و عدم است، نه چیستی.

- (۳) وجود اشیای جهان از وجود خدا جدا نشده، بلکه متعلق به آن است.

- (۴) موجودات جهان بر حسب وجود خود، نیازمند واجب شدن هستند.

۱۲۹- تفاوت نگاه ملاصدرا و ابن‌سینا در زمینه نیازمندی موجودات در کدام عبارت به درستی ذکر نشده است؟

- (۱) نوع نگاه ملاصدرا متمرکز است بر خود واقعیت موجود، نه ماهیت و حالت امکانی آن.

- (۲) در حالی که ابن‌سینا نیازمندی را در قبیل از وجود جست‌وجو می‌کند، ملاصدرا این نیازمندی را در آنچه موجود است، می‌کاود.

- (۳) مبانی فکری ملاصدرا و ابن‌سینا در مورد وجود و ماهیت باعث تفاوت دیدگاه این دو متفکر در این زمینه شده است.

- (۴) ابن‌سینا با طرح امکان ذاتی موجودات، نیازمندی موجودات را بعد از پیدایش به شکل محسوس‌تری تبیین می‌کند.

۱۳۰- کدام گزاره در حیطه معناداری حیات از دیدگاه فلسفه مسلمان نادرست است؟

- (۱) فیلسوفان مسلمان می‌گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت.

- (۲) یکی از معیارهای زندگی معنادار، اعتبار داشتن آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی است.

- (۳) اشتیاق و ذوق فطری ممکنات به کمالات و خیرها سبب باقی مخلوقات است.

- (۴) فلسفه مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در حیات معنوی و اجتماعی انسان را همانند نقش آب در حیات جسمانی بشر می‌دانند.

اقسام استدلال استقرایی
قضیه حملی
صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۱- کدام گزینه در توضیح تمثیل نادرست است؟

(۱) نوعی استدلال است که به صرف مشابهت ظاهری، حکم یکی را به دیگری تسری می‌دهد.

(۲) یکی از روش‌ها در توضیح و فهم مطالب است.

(۳) در حوزهٔ صنایع هوایی کاربرد دارد.

(۴) بسیاری از روان‌شناسان از این روش استفاده می‌کنند.

۱۳۲- کدام گزینه از اقسام استقرای نیست؟

(۱) همه دانشجویان کارت دانشجویی دارند، پس سعید نیز دانشجو است.

(۲) نمره چشمم به خاطر کار با گوشی ضعیف شده است؛ تو هم کمتر از گوشی استفاده کن که چشمت ضعیف نشود.

(۳) آب در دمای ۱۰۰ درجه به جوش می‌آید؛ این قانون در قطب شمال نیز صادق است.

(۴) نفیس‌ترین کتاب کتابخانه سر جایش نیست، پس دزدیده شده است.

۱۳۳- استدلال داده شده، چه نوع استدلالی است؟

«تجربه به من می‌گوید: رشته‌های علوم انسانی، مخصوصاً رشته فلسفه بازار کار ندارد. وضعیت رشته‌های جغرافیا و تاریخ هم مانند فلسفه است.»

- (۱) استقرای تعمیمی   (۲) استدلال قیاسی   (۳) استدلال بهترین تبیین   (۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۳۴- کدام یک از استدلال‌های زیر، قوی‌تر از سایر استدلال‌ها می‌باشد؟

(۱) مریخ و زهره مانند زمین سیاراتی جامد هستند که به دور خورشید می‌گردند، پس امکان حیات در آن‌ها وجود دارد.

(۲) این دو خانه از نظر متراژ مشابه‌اند و در یک آپارتمان واقع شده‌اند؛ بنابرین قیمت‌شان نیز باید حدوداً برابر باشد.

(۳) بیل گیتس و ایلان ماسک هر دو ثروتمند و فعال در حوزهٔ تکنولوژی هستند، پس اخلاقیاتشان نیز باید شبیه به هم باشد.

(۴) جیوه و آب، هر دو در دمای اتاق مایع هستند؛ پس آب نیز باید مانند جیوه رسانای جریان الکتریکی باشد.

۱۳۵- نوع استدلال کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) چند نفر از دوستان من فلسفه خوانده‌اند و بیکارند، پس رشته فلسفه بازار کار خوبی ندارد.

(۲) زندگی مثل یک بازی دسته‌جمعی است که گاهی برای رسیدن به هدف‌ها نیاز به تقلب داری.

(۳) یکی از معلمان امروز سیاه پوشیده است، در حالی که امروز روز عزاداری نیست، پس احتمالاً یکی از نزدیکانش فوت کرده است.

(۴) برخی متخصصین طب سنتی اعتقاد دارند که کرونا نیز مانند هر بیماری عفونی‌ای با داروهای گیاهی قابل درمان است.

۱۳۶- در کدام گزینه فقط جملاتی که قضیه محسوب می‌شود به چشم می‌خورد؟

(۱) گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آنکه هست گیرند.

(۲) سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز.

۱۳۷- در کدامیک از ابیات زیر، قضایای حملی بیشتری یافت می‌شود؟

(۱) تو بیا مست در آغوش من و دل خوش دار

(۲) عاشق شوارنه روزی کار جهان سرآید

(۳) شیرینی فراق کم از شور وصل نیست

(۴) چه غریبانه تو با یاد وطن می‌نالی

۱۳۸- در کدام گزینه فعل جمله همان نسبت است؟

(۱) مشهد پایتحت معنوی ایران است.

(۲) در این مدرسه معلم پرورشی نیست.

(۳) امروز دکتر به مطب نمی‌آید.

سابقه کنکور

۱۳۹- در کدام گزینه قضیه‌ای وجود دارد که نه کلیه است و نه جزئیه؟

(۱) عقل تنها ابزاری است که می‌تواند با سایر ابزارهای شناخت تعامل و همکاری کند.

(۲) آن عقلی کامل و دارای حکمت است که انسان را به اخلاق و شرافت هدایت کند.

(۳) عقل هر کس به اندازه تواضع و فروتنی اوست و موجب کمتر سخن گفتن می‌شود.

(۴) عقل همراه با عقال به معنای افسار حیوان است و افسار نفس محسوب می‌شود.

۱۴۰- نوع قضیه مطرح شده در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) باهمشماری، معادل پارسی واژه قیاس است.

(۲) دادگاه به دو قسم حقوقی و جزایی تقسیم می‌شود.

(۳) انسان از ریشه نسیان و فراموشی است.

امکان شناخت
ابزارهای شناخت
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۴۱- کدام گزینه با سایر گزینه‌ها ناسازگار است؟

(۱) انسان قادر به شناخت اشیا، همان‌گونه که هستند، نیست.

(۲) شناخت انسان همیشه خطأ و اشتباه است.

(۳) انسان علاوه بر امور محسوس، امور نامحسوس را هم می‌تواند بشناسد.

(۴) هیچ یک از علوم انسان، مطابق با واقع نیست و نمی‌توان از خارج خبر داد.

۱۴۲- این گزاره که «روشن و معلوم است که ما از خود و جهان پیرامون، شناختی داریم.»، به کدامیک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

۴) امکان شناخت

۳) ماهیت شناخت

۲) حدود شناخت

۱) ابزارهای شناخت

۱۴۳- کدام گزاره با توجه به مباحث معرفت‌شناسی، نادرست است؟

(۱) با توجه به روشن بودن معنا و مفهوم شناخت، می‌توان گفت که درباره آن هیچ ابهامی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

(۲) اگرچه امکان معرفت یک امر بدیهی و روشن است، اما گاهی همین امر بدیهی، در گذشته و حال، انکار شده است.

(۳) گاهی ممکن است در مورد یک موضوع واحد، دو نظر وجود داشته باشد و هر دوی آن‌ها غلط و نادرست باشد.

(۴) شناخت ما از جهان و خود، بسیار محدود است و حقایق فراوانی وجود دارند که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم.

۱۴۴- دانش‌آموزی در درس فلسفه، پس از تحلیل تست به علت نادرستی گزینه انتخابی خود پی می‌برد و نکات جدید را در کتاب یادداشت می‌کند؛

پیش‌فرض عمل این دانش‌آموز کدام است؟

۲) محدودیت و خطأ در شناخت و معرفت

۱) تدریجی بودن فرایند شناخت

۴) اصلاح دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

۳) پذیرش امکان شناخت تؤمن با قبول خطأ در شناخت

۱۴۵- ابزار عقل در کدامیک از موارد زیر دخیل نیست؟

۴) دریافت شهودی

۳) شناخت عقلی

۲) شناخت تجربی

۱) درون‌نگری

۱۴۶- کدام عبارت درباره شناخت عقل درست است؟

- ۱) عقل بدون کمک گرفتن از حس، زمینه‌های لازمی را برای شناخت تجربی فراهم می‌کند.
- ۲) عقل با تأمل در حالات درونی نفس، بدون کمک گرفتن از دیگر ابزارها به شناخت می‌رسد.
- ۳) عقل می‌تواند با تعمیم دادن مشاهدات حسی به شناخت‌هایی درباره کل هستی دست یابد.
- ۴) عقل یافته‌هایی درباره کل هستی دارد که به قدری معتبرند که بر پایه آن‌ها زندگی می‌کنیم.

۱۴۷- بیت «دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند/ واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند» به کدامیک از ابزارهای معرفت اشاره می‌کند؟

- ۱) ابزاری که شناخت حاصل از آن به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم.
- ۲) ابزاری که استفاده از آن مستلزم تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس است که تهذیب آن گام به گام حاصل می‌شود.
- ۳) ابزاری که می‌تواند تفاوت‌های اشیای مختلفی را که در جهان پیرامون انسان وجود دارند، دریابد.
- ۴) ابزاری که توانایی درک حقایقی دارد که حس قادر به آن نیست؛ حقایقی که می‌توانند محسوس یا نامحسوس باشند.

۱۴۸- کدام گزینه در مورد برترين شهود نادرست است؟

- ۱) دریافت‌کننده اصلی وحی، پیامبران هستند؛ اما دیگران می‌توانند با تهذیب نفس به آن دست بیابند.
- ۲) پیامبران الهی هیچ‌گونه دخل و تصرفی در دریافت و محتوا و داده‌های وحیانی نداشته‌اند.
- ۳) آگاهی مخاطبان از حقایق موجود در داده‌های آن، به میزان توانایی و همت فraigirinde بستگی دارد.
- ۴) این معرفت، مخصوص پیامبران است و هیچ انسان دیگری نمی‌تواند به آن دست بیابد.

۱۴۹- کدام گزینه از نتایج نپذیرفتن شناخت حاصل از تعقل محض، نیست؟

- ۱) امکان حصول درکی از کل هستی و وجود، فقط با شناخت تجربی ممکن می‌شد.
- ۲) ریاضیات و قواعد هندسی که حاکم بر اشکال مختلف هستند، ابطال می‌شدنند.
- ۳) همه علوم و معارفی که انسان از طریق روش تجربی به آن‌ها رسیده است، متزلزل می‌شدنند.
- ۴) قادر نبودیم در شناخت اشیای طبیعی پیرامون خود، از شناخت صرف حسی فراتر روم.

۱۵۰- کسی که ادعاهای زیر را مطرح می‌کند، به ترتیب با کدامیک از ابزارهای شناخت خود حکم کرده است؟

- الف) شنوایی ابزاری معتبر است که اصوات را مطابق واقعیتشان درک می‌کند.
- ب) طبق آنچه در برخی احادیث نقل شده، نگاه محبت‌آمیز به چهره والدین عبادت است.
- پ) دیروز بعد از خوردن یک بادام تلخ، یک قاشق عسل خوردم، ولی به اشتباه، حس کردم آن هم تلخ است.
۲) عقل - حس و عقل - حس و عقل	۱) حس - حس و قلب - حس
۴) حس و عقل - عقل - حس و عقل	۳) حس و عقل - قلب و عقل - حس

اقتصاد

بازگران اصلی در میدان اقتصاد
(درس هفتم)
اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس هشتم)
صفحه‌های ۹۱ تا ۶۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ کدام قانون را تصویب کرد؟

(ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کدام کشورها، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند؟

(ج) نتیجه تشکیل کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ چه بود؟

(د) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور کدام قرارداد غیررسمی را امضا کردند و بعدها این قرارداد تبدیل به چه شد؟

(۱) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشак با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی، ب) کانادا - مکزیک - فرانسه، ج) سازمان دائمی تجارت جهانی، د) بانک جهانی توسعه - صندوق بین‌المللی پول

(۲) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

(۳) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشاك با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

(۴) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) سازمان دائمی تجارت جهانی، د) بانک جهانی توسعه - صندوق بین‌المللی پول

۱۵۲- اگر جمعیت غیرفعال، فعال و شاغل یک جامعه به ترتیب برابر با ۳,۰۰۰,۰۰۰، ۶,۰۰۰,۰۰۰ و ۳,۶۰۰,۰۰۰ نفر باشد، آنگاه:
(الف) نرخ بیکاری برابر با چند درصد است؟

(ب) ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر از جمعیت دانشجویان کشور (که قبلاً نه کاری داشته و نه در جستجوی شغلی بوده‌اند) فارغ‌التحصیل شده و تصمیم به ورود به بازار کار گرفتند، اگر فقط تعداد ۸۰۰,۰۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان جدید بتوانند برای خود شغلی پیدا کنند، نرخ جدید بیکاری در این کشور چند درصد خواهد شد؟

(ج) اگر در این کشور رکود اقتصادی داشته باشیم، آنگاه این کشور دارای کدام نوع از بیکاری است؟

(۱) الف) ۶۰ درصد ب) ۴۵ درصد ج) بیکاری ساختاری
(۲) الف) ۴۰ درصد ب) ۴۵ درصد ج) بیکاری دوره‌ای

(۳) الف) ۶۰ درصد ب) ۸۰ درصد ج) بیکاری ساختاری
(۴) الف) ۴۰ درصد ب) ۳۵ درصد ج) بیکاری دوره‌ای

محل انجام محاسبات

۱۵۳- به ترتیب کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی مشخص می‌کند؟

- در فقر نسبی همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می‌گیرد. از این رو معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت

خواهد بود.

- روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم.

- مطابق با مفهوم فقر نسبی می‌توان معیاری برای سنجش میزان فقر درنظر گرفت، به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که روزانه زیر

۱/۸ دلار درآمد دارند زیر خط فقر هستند.

- در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق محاسبه نرخ رایج در بازار به دست می‌آید.

۴) ص - ص - غ - غ

۳) غ - غ - ص - ص

۲) ص - غ - ص - غ

۱۵۴- اگر سرمایه، دانش فنی و نیروی کار در هر سه کشور زیر برابر باشد، آنگاه با توجه به

جدول روبرو:

الف) کدام کشور در تولید کالای A و کدام کشور در تولید کالای B مزیت مطلق

دارد؟

منفعت حاصل از تولید کالای B	منفعت حاصل از تولید کالای A	کشور
۷۰	۴۰	ایران
۸۰	۳۰	هند
۵۰	۶۰	چین

ب) کشور ایران در تولید کدام محصول مزیت نسبی دارد؟

ج) کدام عبارت در خصوص مبادلات کشور هند صحیح است؟

۱) الف) هند - چین ب) کالای B ج) کشور هند باید کالای A را در داخل تولید کند و کالای B مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۲) الف) هند - چین ب) کالای A ج) کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۳) الف) چین - هند ب) کالای A ج) کشور هند باید کالای A را در داخل تولید کند و کالای B مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۴) الف) چین - هند ب) کالای B ج) کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۱۵۵- عبارات کدام گزینه به عقاید طرفداران نظام اقتصادی اسلام اشاره ندارد؟

۱) نه سرمایه اصل است، نه آزادی بازار، نه دخالت دولت و نه حتی حکومت طبقه کارگر

۲) آنچه مبنای تعاملات اقتصادی را تعیین می‌کند، عدالت و توازن اجتماعی است.

۳) با مالکیت بی حدود و اقتدار مطلق سرمایه‌دارها که از طریق بازار آزاد اعمال می‌شود موافق نیست.

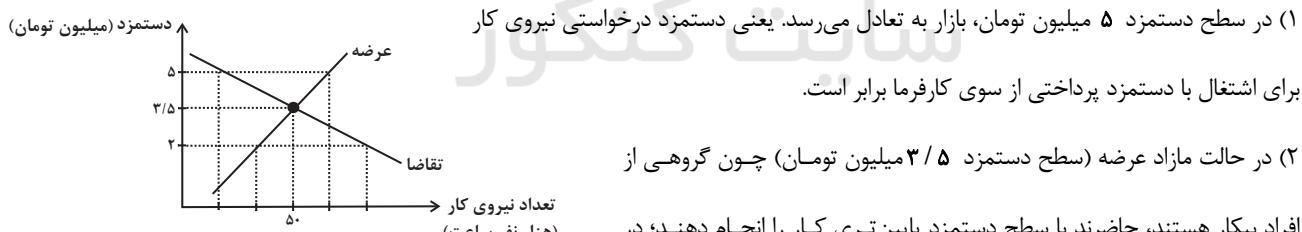
۴) دولتها موظف‌اند با قرار دادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از افسار ضعیف حمایت کنند.

۱۵۶- کدام گزینه مبین پاسخ درست سوالات زیر است؟

- (الف) کدام مورد از ویژگی‌های اقتصاد «تک محصولی» در فضای جهانی است؟
- (ب) کدام گزینه در ارتباط با کشوری که می‌خواهد به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود، نادرست است؟
- (ج) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر ..... و تولید براساس مزیت، اقتصادی ..... است.
- (۱) الف) تخصص‌گرا و مقاوم، ب) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ج) غیرتخصصی بودن، چندمحصولی
- (۲) الف) آسیب‌پذیر و شکننده، ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را از خارج کشور فراهم کند.
- (ج) تخصص‌گرایی، تک محصولی
- (۳) الف) آسیب‌پذیر و شکننده، ب) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ج) تخصص‌گرایی، تکمحصولی
- (۴) الف) تخصص‌گرا و مقاوم، ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را از خارج کشور فراهم کند.
- (ج) تخصص‌گرایی، وابسته
- ۱۵۷- کدام گزینه از مزایای استفاده از اصل مزیت مطلق و نسبی نیست؟

- (۱) تولیدکنندگان برای فروش محصولات خود به بازارهای بزرگ‌تری دسترسی خواهند داشت.
- (۲) با استفاده از منابع و سرمایه‌ها، از اسراف آن‌ها جلوگیری می‌شود.
- (۳) با مبادله با دیگر کشورها، مشکل کمیابی منابع کشور حل می‌شود.
- (۴) مصرفکنندگان با استفاده از کالاهای با کیفیت‌تر، رفاه بیشتری خواهند داشت.
- ۱۵۸- با توجه به نمودار زیر که مریوط به بازار نیروی کار در یک جامعه فرضی است، کدام گزینه صحیح است؟

- ۳) در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا روبرو است. در این سطح از دستمزد بهدلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.
- ۴) نمودار عرضه صعودی است و عرضه کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

۱۵۹- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

(الف) در اقتصاد ایران عامل ... بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و از جمله عوامل مهم بیکاری و رکود به شمار می روید.

(ب) یکی از وظایف دولتها در هر کشوری ... است و دولتها موظفانند از طریق ... و ... با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(ج) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر و همچنین محافظت از یکدیگر در برابر فقر و نابرابری، می‌توانند از طریق ....، ... و ... عمل کنند.

(۱) واردات بی‌رویه کالاهای مشابه ب) اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت - جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - افزایش نرخ‌های مالیاتی (ج) ایجاد نهادهای توانمندسازی - خیریه و کمک‌های مردمی - تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه - فعالیت‌های جهادی

(۲) واردات بی‌رویه کالاهای مشابه ب) جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - حمایت از شرکت‌های تولیدی - مبارزه با فساد (ج) ایجاد فعالیت‌های جهادی - ایجاد فضای مناسب کسب و کار - ارزان فروختن خدمات و محصولات خود - پرداخت مالیات بیشتر

(۳) بی‌ثباتی در قیمت‌ها ب) اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت - حمایت از شرکت‌های تولیدی - مبارزه با فساد (ج) ایجاد نهادهای توانمندسازی - خیریه و کمک‌های مردمی - تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه - فعالیت‌های جهادی

(۴) بی‌ثباتی در قیمت‌ها ب) جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - اجرای سیاست‌های فقرزدایی - برقراری عدالت (ج) ایجاد ثبات در بازار کار - پرداخت مالیات بیشتر - استخدام بیشتر نیروی کار - مصرف‌گرایی کمتر

۱۶۰- از نظر علم اقتصاد به ترتیب، «چه کسی بیکار محسوب می‌شود» و «کسی که پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه به تازگی وارد بازار کار شده است ولی با

وجود ارائه رزومه خود نتوانسته هنوز مشغول به کار شود»، بیکاری او در کدام دسته از انواع بیکاری قرار می‌گیرد؟

(۱) کسی که از جست‌وجوی شغل دلسرب شده است. - بیکاری ساختاری

(۲) کسی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار است. - بیکاری ساختاری

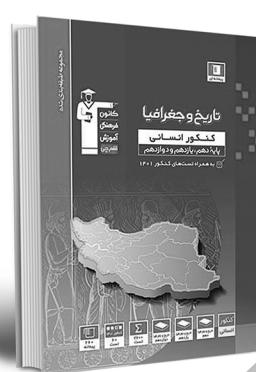
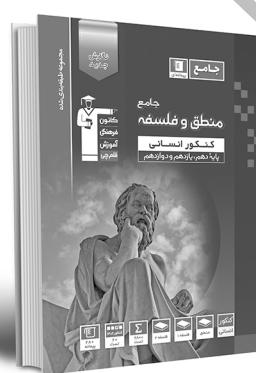
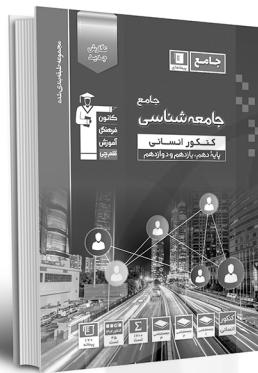
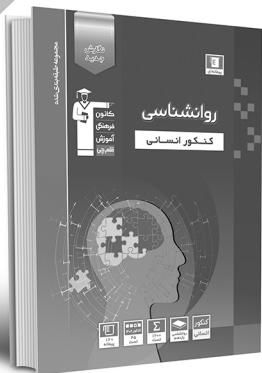
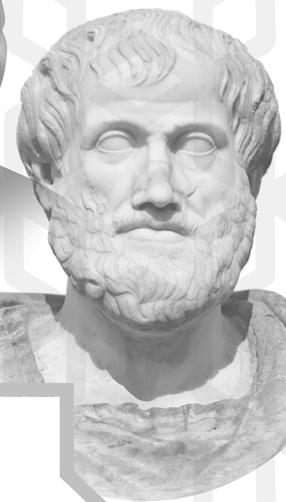
(۳) همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت هستند. - بیکاری اصطکاکی

(۴) کسی که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی شغل است ولی کاری پیدا نمی‌کند. - بیکاری اصطکاکی

کتاب‌های دانش انسانی

پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

